

Agro RINKA

ISSN 1648-987X

OFICIALUS INFORMACINIS STATISTINIS LEIDINYS

2005 m. birželio mėn. 20 d.

Nr.11 (27)

TURINYS

Grūdų ir rapsų rinka1-5

Cukraus rinka6

Kiaulienos ir jautienos rinka.....7-10

Paukštienos ir kiaušinių rinka11-12

Pieno ir pieno produktų rinka13-17

Bulvių, daržovių, vaisių ir uogų rinka18-22

Ekologiškų produktų rinka.....23-24

Grūdų ir rapsų rinka

Grūdų supirkimo kainos Lietuvoje turi tendenciją dar mažėti. Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos (ŽŪMPRIS) duomenimis, 2005 m. 19-22 savaitė (05 09-06 05) laikotarpiu maistinių I klasės kviečių vidutinė supirkimo kaina sumažėjo nuo 351,8 Lt/t iki 346,0 Lt/t, pašarinių kviečių – nuo 316,8 Lt/t iki 312,9 Lt/t, maistinių rugių – nuo 322,8 Lt/t iki 305,4 Lt/t, o pašarinių miežių – nuo 319,5 Lt/t iki 315,1 Lt/t. Tik rapsų vidutinė supirkimo kaina minėtu laikotarpiu padidėjo nuo 603,7 Lt/t iki 665,3 Lt/t.

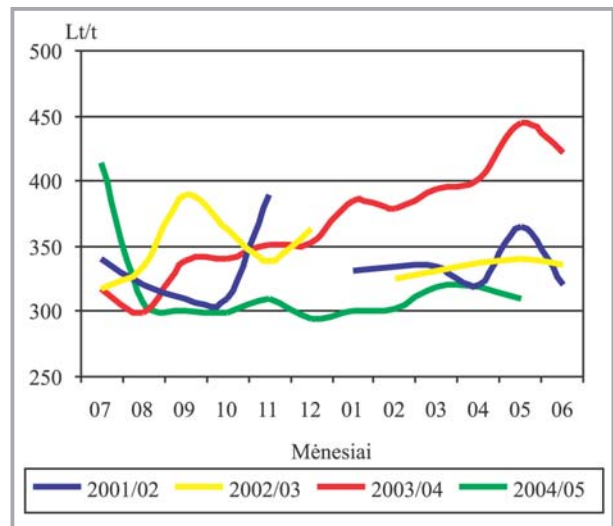
2005 m. pirmąją birželio savaitę (22 sav.), palyginti su praėjusiu metų tuo pačiu laikotarpiu, grūdų kainos išliko ženkliai mažesnės. Pavyzdžiui, maistinių I klasės kviečių kaina buvo mažesnė net 35,2% (2004 m. – 533,9 Lt/t), pašarinių kviečių – 33,6% (2004 m. – 471,1 Lt/t), o pašarinių miežių – 14,0% (2004 m. – 366,6 Lt/t).

Atsižvelgiant į kelių pastarųjų metų analogiško laikotarpio grūdų kainų kitimo tendencijas, galima tikėtis tolimesnio grūdų kainų mažėjimo.

Javų pasėlių būklė Lietuvoje gera. Lietuvos žemdirbystės instituto birželio 9 d. duomenimis, ankstyvųjų veislių žieminiai kviečiai jau išplaukėję, vėlyvesnių veislių tuoj plaukės. Dauguma žiemkenčių

pasėlių atrodo gana gerai. Tačiau palyginus su praeitais metais yra laukų kur pasėliai šiek tiek praretėję. Tai pavasarinio pelėsio ir kitų pašaknio ligų pasekmė. Manoma, kad šiais metais žieminių kviečių derlingumas pagal dabartinę javų būklę gali būti mažesnis nei praėjusiais metais. Kiek mažesnis dar sunku pasakyti, nes žiemkenčių derliaus formavimuisi

Pašarinių kviečių kainos Lietuvoje 2001-2005 m., Lt/t

Pastabos: nuo 2004 01 vidutinė svertinė kaina

Šaltinis: ŽŪMPRIS

dar liko apie mėnuo. Šiuo metu drėgmės pakanka, tačiau gegužės pabaigoje, tuo metu, kai Rytų ir Pietų Lietuvoje buvo drėgmės perteklius, kai kuriuose Žemaitijos rajonuose buvo pradėję trūkti drėgmės.

Vasarinių javų pasėliai šiuo metu atrodo gana gerai. Ankstyvesnės sėjos vasariniai miežiai ir kviečiai minėtai datai buvo stiebo augimo tarpsnio, vėliau sėti – baigė krūmytis. Vėsoki orai dygimo ir vegetacijos pradžioje buvo palankūs išsisknijimui, javai pakankamai gerai išsikrūmijo (tokia situacija Vidurio Lietuvoje). Apie vasarinių javų būsimą derlių dar kiek ankstoka kalbėti. Šiuo metu pagrindas vasarinių javų derliui neblogas, koks jis bus iš tikrųjų lems vėlesnio laikotarpio oro sąlygos.

Baigėsi intervencinis grūdų pirkimas.

Gegužės 31 d. baigėsi paraiškų grūdams parduoti į intervencinius sandėlius priėmimas. Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros (LŽŪMPRRA) duomenimis, 2004 11 01 - 2005 06 12 laikotarpiu Lietuvoje pagal paraiškas bendras siūlomas pirkti (įskaitant ir nupirktą) į intervencinius sandėlius grūdų kiekis sudarė 280,095 tūkst. t (kviečių – 236,844 tūkst. t ir miežių – 43,251 tūkst. t). Į intervencinius sandėlius LŽŪMPRRA priėmė saugoti (nupirko) 187,425 tūkst. t grūdų (kviečių – 150,144 tūkst. t, miežių – 37,281 tūkst. t).

Europos Komisijos (EK) birželio 5 d. duomenimis, 2004 11 01-2005 06 05 laikotarpiu ES į intervencines atsargas bendras siūlomas pirkti grūdų kiekis sudarė

Intervencinis grūdų pirkimas ES 2004 11 01 - 2005 05 31, tūkst. t

Grūdai Valstybė	Minkštieji kviečiai	Miežiai	Kukurūzai	Bendras siūlomas pirkti kiekis
Belgija	86,779	53,900	0	140,679
Danija	161,356	13,400	0	174,756
Vokietija	3 439,876	1 602,526	10,080	5 052,482
Prancūzija	2 278,570	236,998	67,560	2 583,128
Airija	0	13,072	0	13,072
Austrija	283,905	31,083	125,512	440,500
Suomija	3,642	34,902	0	38,544
Švedija	66,691	45,563	0	112,254
D. Britanija	0	16,440	0	16,440
Čekija	954,386	97,012	43,020	1 094,418
Estija	0	28,894	0	28,894
Latvija	64,734	2,094	0	66,828
Lietuva	236,827	43,251	0	280,078
Vengrija	1 635,115	102,412	2655,481	4 397,622
Lenkija	883,770	29,571	186,405	1 099,746
Slovakija	288,213	63,050	232,745	584,008
ES-25	10 383,864	2 414,168	3 320,803	16 123,449

Pastaba: Graikijoje, Ispanijoje, Italijoje, Liuksemburge, Nyderlanduose, Portugalijoje, Kipre, Maltoje ir Slovėnijoje į intervencines atsargas grūdų nepirktą

Šaltinis: EK

16,123 mln. t. Iš jų minkštieji kviečiai sudarė 10,384 mln. t (64%), kukurūzai – 3,321 mln. t (21%), miežiai – 2,414 mln. t (15%). Didžiausias kiekis į

Grūdų supirkimo kainos Lietuvoje 2005 05 09 - 06 05, Lt/t (be PVM)

Grūdai	Data		19 sav.		20 sav.		21 sav.		22 sav.		Savaitės pokytis, %	
	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.
Kviečiai												
maistiniai I klasės	272,0	375,0	299,0	365,0	325,0	360,0	300,0	365,0	-7,7	1,4		
maistiniai II klasės	299,6	329,0	271,0	320,0	283,0	340,0	250,0	340,0	-11,7	0,0		
pašariniai	238,0	326,0	240,0	330,0	240,0	340,0	240,0	350,0	0,0	2,9		
Rugiai												
maistiniai	320,0	323,3	290,0	331,0	290,0	331,0	289,3	307,0	-0,2	-7,3		
pašariniai	240,0	320-400*	-	-	260,0	327-400*	275,0	320,0	5,8	-20,0		
Miežiai												
salykliniai	444,0	446,1	375,0	503,0	401,0	466,0	375,0	480,0	-6,5	3,0		
pašariniai	240,0	319,5	240,0	350,0	240,0	349,0	235,0	340,0	-2,1	-2,6		
Avižos	239,0	244,3	200,0	268,7	200,0	249,2	210,0	300,0	5,0	20,4		
Grikliai	-	-	730,0	750,0	700,4	730,0	691,9	738-850*	-1,2	16,4		
Kvietrugiai	250,0	302,4	250,0	300,0	250,0	300,0	265,0	306,3	6,0	2,1		
Kukurūzai (grūdams)	394,0	412,2	415,0	431,0	406,0	431,0	405,0	428,0	-0,2	-0,7		
Žirniai	-	-	340,0	400,0	-	-	360,0	400,0	-	-		
Rapsai	600,0	620,0	580,0	639,0	-	-	600,0	693,0	-	-		

* ekologiški grūdai

Šaltinis: ŽŪMPRIS

intervencines grūdų atsargas siūlomas pirkti Vokietijoje – 5,053 mln. t (31%), Vengrijoje – 4,398 mln. t (27%) ir Prancūzijoje – 2,583 mln. t (16%).

Lenkijoje 2005/06 m. numatomas geras grūdų derlius. Strategie Grains, remdamasi Lenkijos statistikos tarnybos (GUS) birželio mėnesio duomenimis, patikslino kviečių, miežių ir rugių derliaus prognozes Lenkijai. GUS duomenimis, sąlygos žiemkenčių vegetacijai prastesnės, nei praėjusiais metais. Tačiau jos yra geresnės, nei 1996-2004 m. vidurkis. Remiantis penkiabale sistema, žieminių kviečių būklė vertinama 3,7 balo (vidurkis – 3,5), žieminių miežių – 3,5 (vidurkis – 3,2), rugių – 3,6 (vidurkis – 3,4), kvietrugių – 3,6 (vidurkis – 3,4). Atsižvelgiant į šiuos vertinimus rugių derlingumo prognozė padidinta nuo 2,47 t/ha iki 2,52 t/ha, o derliaus – nuo 3,63 mln. t iki 3,85 mln. t (2004/05 m. – 4,28 mln. t).

Vasariniai javai dėl šaltų ir lietingų pavasario orų buvo pasėti vėliau nei įprasta. Oro sąlygos augimo ciklo pradžioje taip pat nebuvo palankios. Todėl vegetacija vyksta ne taip sparčiai, kaip praėjusiais metais.

Atsižvelgiant į šiuos veiksniai, vasarinių miežių derlingumo prognozė sumažinta nuo 3,14 t/ha iki 3,05 t/ha, avižų – nuo 2,53 t/ha iki 2,45 t/ha, o kukurūzų – nuo 6,09 t/ha iki 5,78 t/ha.

Miežių derliaus prognozė padidinta nuo 3,25 iki 3,28 mln. t (2004/05 m. – 3,57 mln. t), nes miežių pasėlių plotai padidinti 35 tūkst. ha – iki 1052 tūkst. ha. Tuo tarpu kukurūzų derliaus prognozė sumažinta nuo 2,62 iki 2,49 mln. t (2004/05 – 2,34 mln. t).

Minkštųjų kviečių pasėlių ploto prognozė padidinta 81 tūkst. ha – iki 2,42 mln. ha. Tai 5% daugiau nei 2004 m. Tačiau įvertinus minkštųjų kviečių derlingumo sumažėjimą, prognozuojamas 9,26 mln. t minkštųjų kviečių derlius (lyginant su 9,89 mln. t praėjusiais metais).

2005/06 m. pasaulyje numatomas mažesnis grūdų derlius. Tarptautinės grūdų tarybos (IGC) ekspertai gegužės mėnesį, palyginti su balandžiu, pasaulinę 2005/06 m. kviečių derliaus prognozė padidino 2 mln. t – iki 604 mln. t. Tačiau tai 21 mln. t mažiau nei 2004/05 m. Kviečių derliaus prognozė padidinta atsižvelgiant į numatomą didesnę derlių JAV, Irane, Kinijoje ir Pakistane. Tai turėtų kompensuoti sumažintą kviečių derliaus prognozė ES-25, Šiaurės Afrikoje ir Indijoje.

IGC duomenimis, sausi orai ES-25, JAV ir Šiaurės Afrikoje gali suvėlinti 2005/06 m. kviečių

derliaus nuėmimą Šiauriniame pusrutulyje, o Pietiniame pusrutulyje pablogino sąlygas sėjai.

Kviečių suvartojimo pasaulyje prognozė gegužės mėnesį, palyginti su balandžiu, padidinta 2 mln. t – iki 607 mln. t (2004/05 m. – 613 mln. t). Tačiau numatoma, kad kviečių sunaudojimas pašarams 2005/06 m., palyginti su 2004/05 m., gali sumažėti 2 mln. t.

Kviečių derliaus prognozės padidinimas Azijoje įtakojo pasaulinę kviečių prekybą 2005/06 m. – ji gegužės mėnesį, palyginti su balandžiu, sumažinta 2 mln. t – iki 106,5 mln. t. 2004/05 m. pasaulinė prekyba kviečiais sudarė 104 mln. t.

Kviečių atsargos penkiose pagrindinėse pasaulio eksportuotojose – Argentinoje, Australijoje, Kanadoje, ES ir JAV 2005/06 m. turėtų sudaryti 52 mln. t. Kitose šalyse, eksportuojančiose kviečius, situacija turėtų išlikti panaši. Sumažinus kviečių atsargų prognozė Kinijoje, pasaulinės kviečių atsargos 2005/06 m. numatomos 132 mln. t – 4 mln. t mažesnės nei 2004/05 m.

Kitų grūdų (išskyrus kviečius ir ryžius) derlius 2005/06 m., palyginti su 2004/05 m., prognozuojamas 47 mln. t mažesnis – 963 mln. t.

Kitų grūdų atsargos 2005/06 m. turėtų sumažėti 1 mln. t – iki 177 mln. t.

Padidinta kukurūzų importo prognozė (ypatingai į Braziliją) bei numatomas miežių eksporto padidėjimas nulėmė kitų grūdų prekybos prognozės padidinimą nuo 101 mln. t (2004/05 m.) iki 103 mln. t (2005/06 m.).

Nežiūrint į šaltus orus JAV pietvakariuose, kukurūzų derliaus prognozė gegužę, palyginti su balandžio mėnesio prognoze, padidinta 12 mln. t – iki 672 mln. t. Tačiau tai visgi mažiau negu buvo gauta 2004/05 m. – 707 mln. t. Kukurūzų derliaus prognozė padidinta JAV (iki 275 mln. t), Kinijoje ir Nigerijoje.

Kukurūzų suvartojimas 2005/06 m., numatant mažesnę jų suvartojimą pašarams, sumažintas iki 668 mln. t – ženkliai mažesnis nei 2004/05 m. Prognozuojama, kad kukurūzų atsargos JAV 2005/06 derliaus metų pabaigoje gali pasiekti didžiausią lygį per paskutiniuosius 17 metų.

IGC ekspertai pasaulinę miežių derliaus prognozė sumažino 4 mln. t – iki 140 mln. t (2004/05 m. – 152 mln. t). Prognozės sumažinimą įtakojo numatomas mažesnis miežių derlingumas pietiniuose JAV rajonuose bei suvėlinta sėja Rusijoje. ES miežių derliaus prognozė, numatant mažesnę derlių Ispanijoje, sumažinta 0,8 mln. t.

Miežių suvartojimas ateinančiais derliaus metais turėtų sumažėti JAV, Rusijoje bei ES. Miežių prekyba 2005/06 m. gali padidėti iki 16,1 mln. t, palyginti su 15,8 mln. t 2004/05 m.

Maistinių ir pašarinių kviečių vidutinės kainos kai kuriose Europos valstybėse 2005 05 09 - 06 05, Lt/t*

Valstybė	Kviečiai									
	Maistiniai					Pašariniai				
	19 sav.	20 sav.	21 sav.	22 sav.	Savaitės pokytis, %	19 sav.	20 sav.	21 sav.	22 sav.	Savaitės pokytis, %
Lietuva	351,8	332,8	348,1	346,0	-0,6	316,8	310,4	299,3	312,9	4,5
Lenkija	330,3	331,1	323,1	326,8	1,1	318,6	308,8	303,3	301,9	-0,5
Latvija	-	-	-	-	-	272,9	-	-	298,2	-
Rusija	-	253,4	-	-	-	-	215,5	-	-	-
Ukraina	360,1	365,7	354,9	359,1	1,2	-	-	-	-	-
Vokietija	326,3	326,3	327,0	327,0	0,0	318,7	319,0	319,7	320,1	0,1
Vengrija	325,6	283,5	316,6	313,2	-1,1	-	-	-	256,2	-
Čekija	294,2	303,2	-	-	-	-	-	-	-	-
Slovakija	330,4	328,0	328,0	275,2	-16,1	277,6	262,4	263,1	276,6	5,1
Bulgarija	277,6	275,9	259,7	255,9	-1,5	-	-	-	-	-

Maistinių rugių ir pašarinių miežių vidutinės kainos kai kuriose Europos valstybėse 2005 05 09 - 06 05, Lt/t*

Valstybė	Maistiniai rugiai					Pašariniai miežiai				
	19 sav.	20 sav.	21 sav.	22 sav.	Savaitės pokytis, %	19 sav.	20 sav.	21 sav.	22 sav.	Savaitės pokytis, %
	Lietuva	322,8	326,7	316,2	305,4	-3,4	319,5	302,8	314,8	315,1
Lenkija	225,5	245,4	231,4	224,5	-3,0	307,8	301,4	295,0	289,4	-1,9
Latvija	-	-	-	317,5	-	274,8	285,2	285,2	295,5	3,6
Rusija	-	235,1	-	-	-	-	223,7	-	-	-
Ukraina	219,6	223,1	201,3	203,7	1,2	269,7	274,2	263,4	266,6	1,2
Vokietija	277,3	277,6	279,0	283,1	1,5	333,5	333,9	333,9	333,9	0,0
Vengrija	-	-	-	-	-	-	273,5	300,0	-	-
Slovakija	323,2	294,2	296,3	256,5	-13,4	304,2	269,0	273,8	264,5	-3,4
Bulgarija	-	-	-	-	-	244,1	244,5	240,3	238,2	-0,9

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą;

Šaltiniai: ŽŪMPRIS, ZSRIR, EKI ir ZMP

Pastaba: grūdų kainos Lietuvoje ir Lenkijoje – supirkimo kainos įmonėse, kitose valstybėse – augintojų kainos

Pasaulinė 2005/06 m. rapsų derliaus prognozė sumažinta. Vokietijos analitikų agentūros Oil World gegužės mėnesio duomenimis, pasaulinis rapsų derlius 2005/06 m., palyginti su 2004/05 m., turėtų sumažėti 3,13 mln. t – iki 42,9 mln. t.

ES rapsų derliaus prognozė 2005/06 m., palyginti su 2004/05 m., sumažinta nuo 15,27 mln. t iki

14 mln. t, Kanadoje – nuo 7,82 mln. t iki 7,15 mln. t, Kinijoje – nuo 13,04 mln. t iki 11,7 mln. t, o Australijoje – nuo 1,53 mln. t – iki 1,07 mln. t.

Didelės pereinamosios rapsų atsargos – 5,51 mln. t turėtų kompensuoti prognozuojamą rapsų derliaus sumažėjimą Europoje, Kanadoje ir kituose regionuose. Prognozuojama, kad rapsų pasiūla kartu

Rapsų vidutinės kainos kai kuriose Europos valstybėse 2005 05 09 - 06 05, Lt/t*

Data	19 sav.	20 sav.	21 sav.	22 sav.	Savaitės kainos pokytis, %
Lietuva	603,7	611,8	-	665,3	-
Lenkija	708,5	687,2	683,8	678,9	-0,7
Estija	644,8	644,8	644,8	-	-
Vokietija	637,0	641,9	647,1	650,5	0,5
Slovakija	668,1	-	-	-	-

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą;

Šaltiniai: ŽŪMPRIS, ZSRIR, EKI ir ZMP

Pastaba: grūdų kainos Lietuvoje ir Lenkijoje – supirkimo kainos įmonėse, kitose valstybėse – augintojų kainos

ES importo maito mokesčiai grūdams, taikomi nuo 2005 m. birželio 1 d.

KPN kodas	Grūdai	Importuojant iš trečiųjų šalių, Lt/t*
1001 10 00	Kietieji kviečiai, aukščiausios kokybės	0,00
	Vidutinės kokybės	0,00
	Žemos kokybės	0,00
1001 90 91	Paprastieji kviečiai, skirti sėjai	0,00
ex 1001 90 99	Paprastieji kviečiai, aukščiausios kokybės, išskyrus skirtus sėjai	0,00
1002 00 00	Rugiai	122,75
1005 10 90	Kukurūzai, skirti sėjai, išskyrus hibridus	201,26
1005 90 00	Kukurūzai, išskyrus sėklą**	201,26
1007 00 90	Grūdinis sorgas, išskyrus hibridus, skirtus sėjai	122,75

* prekių, kurios į ES atgabenamos per Atlanto vandenyną arba Sueco kanalą (Reglamento (EB) Nr. 1249/96 2 straipsnio 4 dalis) importuotojui maito mokesčiai gali būti sumažintas:

– 3 EUR/t, jei iškrovimo uostas yra Viduržemio jūroje, arba

– 2 EUR/t, jei iškrovimo uostas yra Airijoje, Jungtinėje Karalystėje, Danijoje, Estijoje, Latvijoje, Lenkijoje, Švedijoje, Suomijoje arba Iberijos pusiasalio Atlanto vandenyno pakrantėje.

** importuotojui maito mokesčiai gali būti sumažintas vienoda 24 EUR/t suma, jei laikomasi Reglamento (ES) Nr. 1249/96 2 straipsnio 5 dalyje nurodytų sąlygų.

Šaltinis: Europos Komisijos reglamentas (EB) Nr. 836/2005

su atsargomis turėtų siekti 48,41 mln. t, o paklausa – 44,8 mln. t.

ES, numatant didesnę rapsų sunaudojimą biokuro gamybai, rapsų aliejaus paklausa turėtų

išaugti. Todėl turėtų padidėti ir šio produkto kainos.

Pagal ŽŪMPRIŠ, LŽI, LŽŪMPRRA, NMA, Agra Europe, Apk-Inform ir Strategie Grains parengė D. Pyrantienė, R. Dereškaitė, R. Krivickienė, tel.: (8-37) 397227, (8-5) 2660614

Ateities sandorių kviečių, miežių ir rapsų kainos tarptautinėse biržose 2005 05 09 - 06 05, Lt/t*

Grūdinė kultūra, birža	Pristatymo mėnuo	19 sav.	20 sav.	21 sav.	22 sav.	Savaitės kainos pokytis, %
Maistiniai kviečiai						
LIFFE	liepa 2005	343,1	343,2	338,5	354,6	4,8
	rugsėjis 2005	337,3	339,4	341,7	352,6	3,2
	lapkritis 2005	346,2	349,5	351,3	362,3	3,1
	sausis 2006	353,7	356,5	358,3	369,5	3,1
	kovas 2006	360,8	364,5	366,3	377,7	3,1
	gegužė 2006	368,9	372,0	373,8	385,3	3,1
MATIF	liepa 2005	366,0	357,4	366,0	370,3	1,2
	rugsėjis 2005	359,1	359,1	361,7	367,7	1,7
	lapkritis 2005	367,7	366,0	371,2	376,4	1,4
	sausis 2006	373,8	372,9	374,6	381,5	1,8
	kovas 2006	378,1	378,1	381,5	383,3	0,5
	gegužė 2006	382,4	381,5	384,1	388,4	1,1
Miežiai						
WCE	liepa 2005	242,8	244,8	249,9	261,9	4,8
	spalis 2005	255,8	258,9	263,3	273,4	3,8
	gruodis 2005	261,6	264,9	269,4	279,5	3,8
	kovas 2006	267,7	270,3	279,2	290,8	4,2
	gegužė 2006	268,1	275,7	284,6	296,5	4,2
Rapsai						
MATIF	rugpjūtis 2005	721,6	707,0	732,0	733,7	0,2
	lapkritis 2005	748,4	732,0	754,4	759,6	0,7
	vasaris 2006	762,2	749,3	768,2	776,9	1,1
	gegužė 2006	775,2	766,5	789,0	792,4	0,4

LIFFE – London International Financial Future Exchange (Didžioji Britanija);
MATIF – The International French Futures and Options Exchange (Prancūzija);
WCE – Winnipeg Commodity Exchange (Kanada).

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltinis: Tarptautinės biržos

Cukraus rinka

Monopolija ES cukraus sektoriuje. Europos Komisija tikriausiai atsisakys cukraus kvotų perkėlimo tarp ES valstybių. Europos cukraus vartotojų grupės (CIUS) prezidento teigimu, toks sprendimas skatintų dar didesnę cukraus rinkų monopolizavimą valstybės lygmenyje ir prieštarautų rinkos liberalizavimo principams. Norint efektyviai sumažinti cukraus kainą ir reformuoti cukraus sektorių, reikia taikyti lanksčią gamybos kvotų perleidimo tarp valstybių sistemą arba visai atsisakyti valstybinės gamybos kvotos. Kvotų perleidimą pasiūlė buvęs Europos Žemės ūkio komisaras Franz'as Fishler'is

Europos auditorių komisijos teigimu, šiuo metu ES cukraus sektorius beveik monopolizuotas. Pavyzdžiui, ES-15 valstybėse penkios kompanijos valdo daugiau nei 50% bendrosios ES cukraus gamybos. Dešimtyje valstybių viena kompanija kontroliuoja beveik visas šioms šalims skirtas gamybos kvotas. Esant tokiai sektoriaus monopolizacijai, atsiranda galimybė, kad po reformos stipriai sumažinus minimalią (referencinę) cukraus kainą, cukrus parduotuvėse gali neatpigti. Todėl vietoje planuojamos sumažintos referencinės kainos būtų tikslinga nustatyti ribinę pardavimo kainą.

ES kaupiasi intervencinės cukraus atsargos. Pastaruoju metu ES baltojo cukraus realizacijai vis plačiau taikomos intervencinės priemonės. 2005 m. vasarį ES buvo atlikti pirmieji cukraus intervenciniai pirkimai nuo 1986 m.

ES cukraus intervencinė sistema pradėjo veikti nuo 1968 m. – po to, kai buvo patvirtintas ES cukraus režimas. Tačiau intervencija cukraus sektoriuje buvo retai naudojama, o nuo 1986 m. visai netaikoma, nes cukraus gamyba ir prekyba buvo sėkmingai remiama kvotų ir subsidijų priemonėmis.

Remiantis naujausia Europos Komisijos (EK) informacija, šiuo metu ES intervencinės cukraus atsargos vidutiniškai sudaro 300 tūkst. t, o artimiausiu metu gali dar padidėti apie 100 tūkst. t. Oficialiais EK duomenimis, pastaruoju metu Vengrijoje, intervenciniam sandėliavimui buvo supirktas 70 tūkst. t cukraus, o šių metų birželio 3 d. buvo svarstytas klausimas dėl 149,249 tūkst. t baltojo cukraus supirkimo intervencijai. Tačiau galutinis sprendimas dar nepriimtas. Jei visas siūlomas cukraus kiekis bus supirktas, ES intervencinės cukraus atsargos sieks beveik pusę milijono tonų. Daugiausia cukraus ES intervencijai yra pardavusi Prancūzija – 156 tūkst. t, Vengrija – 70 tūkst. t, Švedija – apie 60 tūkst. t ir Belgija – 52 tūkst. t.

Komisijos teigimu, vis didėjantys intervencinių cukraus atsargų kiekiai skubiau kuo skubiau reformuoti ES cukraus sektorių. Po reformos cukraus intervencines atsargas bus sunku realizuoti, nes sumažėjus kainai, cukraus nebus galima parduoti žemesne, nei supirkimo kaina. Pagal Pasaulinės prekybos organizacijos reikalavimus toks eksportas būtų laikomas subsidijuojamu. Kitas galimas intervencinio cukraus realizavimo būdas – išleidimas į laisvąją apyvartą ES vidaus rinkoje. Po reformos cukraus pasiūla ES turėtų sumažėti, todėl būtų tikslinga parduoti intervencinį cukrų vidaus rinkoje. Tačiau esant planuojamoms žemoms cukraus kainoms, šie pardavimai būtų labai nuostolingi. EK paskaičiavimais, iki reformos intervencinis cukraus supirkimas gali pareikalauti apie 210 mln. EUR nebiudžetinių bendrosios ES žemės ūkio politikos (CAP) lėšų.

Rinkos analitikų teigimu, po cukraus sektoriaus reformos ES šalyse gali padidėti žaliavinio cukraus importas. Tikimasi, kad pertvarkius sektorių, ES rinkoje baltojo cukraus pasiūla per metus sumažėtų 5 mln. t. Todėl prognozuojama, kad žaliavinio cukraus paklausa, taip pat ir importas didės.

Didės braziliško cukraus eksportas į ES.

Ilgalaikėje perspektyvoje Brazilijos cukraus gamyba gali pridaryti daug žalos ES cukraus sektoriui. Po reformos sumažėjus ES cukraus gamybai atsiradęs deficitas greičiausiai bus kompensuojamas iš Brazilijos.

Bendras Brazilijos cukraus eksportas į ES valstybes sudaro 43%. Kasmet šioje šalyje cukranendrių pasėlių plotai ir gamyba didėja. Prognozuojama, kad 2005/06 m. cukranendrių gamyba, lyginant su praėjusiais metais išaugs 5%, arba 15 mln. t ir sudarys 344 mln. t.

Brazilijoje yra išvystyta efektyvi cukraus ir bioetanolio gamybos pramonė. Sparčiai mažėjant naftos resursams ir didėjant bioetanolio paklausai per artimiausius dešimt metų šio alternatyvaus kuro poreikis gali išaugti dvigubai. Manoma, kad didžioji dalis etanolio bus pagaminta Brazilijoje. Per penkis metus šioje šalyje numatoma investuoti 5 mlrd. USD į 50 naujų cukraus ir etanolio fabrikų statybą. Kiekvienas fabrikas per metus perdirbs 1-2 mln. t cukranendrių, o šiam žaliavos poreikiui patenkinti reikės beveik 1 mln. ha ploto. Šiuo metu Brazilijoje cukranendrių plotai užima apie 10% dirbamos žemės.

Pagal Agra Europe ir APK-Inform parengė E. Kazlauskas
tel.: (8-37) 397388

Kiaulienos ir jautienos rinka

Lietuvoje galvijininkystė yra perspektyvi.

Remiantis Europos Komisijos prognozėmis ir Europos Sąjungos (ES) galvijininkystės rinkos tendencijomis, tikėtina, jog senosiose ES šalyse, jautienos ir veršienos gamyba mažės, o galvijų supirkimo kainos didės. ES skerdžiamų galvijų skaičius 2005 m., lyginant su 2004 m., turėtų sumažėti 1,7%. Ypač didelio jautienos gamybos sumažėjimo laukiama senosiose ES šalyse, kuriose nuo 2005 m. numatoma pradėti žemės ūkio reformą ir kuriose trūksta žemės gyvulininkystės plėtrai. Lietuvoje didėjant jautienos eksportui į ES ir trečiąsias šalis (Rusiją, Baltarusiją, Ukrainą) galvijų paklausa nuolat auga. Nemažai veršelių, kurie galėtų būti žaliava Lietuvos augintojams ir perdirbėjams, yra eksportuojami. Iš viso 2005 m. sausio – balandžio mėnesiais iš Lietuvos buvo eksportuota 22,211 tūkst. galvijų, iš kurių 86,03% sudarė galvijai iki 8 mėn. amžiaus.

Taigi, ES šalyse senbuvėse mažėjanti galvijienos gamyba atveria platesnes galimybes mūsų šalies galvijų augintojams ir mėsos perdirbėjams, o didėjantis galvijų ir galvijienos eksportas užtikrina užaugintų galvijų realizavimą ir aukštą kainą. 2005 m. sausio – gegužės laikotarpio vidutinė galvijų supirkimo pagal skerdenas kaina, palyginus su 2004 m. to paties laikotarpio kaina, buvo aukštesnė 52%.

Atsiskaitant pagal gyvą svorį už galvijų skerdenas mokama brangiau. Europos Komisija reikalauja, kad valstybės narės kas savaitę skelbtų galvijų supirkimo kainas pagal skerdenas ir tokiu būdu užtikrintų bendrosios rinkos organizavimo priemonių įgyvendinimą bei būtų galimybė palyginti supirkimo kainas atskirose ES valstybėse. Tuo tikslu nuo 2002 m. gegužės 1 d. Lietuvoje pradėta diegti apmokėjimo už supirktas kiaules ir galvijus pagal skerdenų masę ir kokybę sistema.

tęsinys 9 psl.

**Galvijų supirkimo vidutinės kainos Europos Sąjungos valstybėse
2005 m. 05 23 - 06 05, Lt/100kg** (šaldytos skerdenos)**

Kategorija	Jauni buliukai (A)		Buliai (B)		Karvės (D)		Telyčios (E)		
	Data	21 sav.	22 sav.	21 sav.	22 sav.	21 sav.	22 sav.	21 sav.	22 sav.
Valstybė									
Lietuva*		781,89	782,75	-	-	551,14	566,95	641,01	617,67
Lenkija		746,81	763,72	726,81	751,19	637,18	653,30	653,62	655,76
Latvija		579,55	602,06	-	575,48	450,21	466,16	559,53	542,43
Estija		613,29	617,40	-	-	492,78	490,92	610,01	605,55
Slovakija		847,04	853,12	826,88	832,50	596,78	587,01	613,91	644,98
Slovėnija		925,01	924,97	913,30	923,04	479,01	484,22	843,38	840,83
Čekija		867,76	864,68	850,08	840,17	624,27	623,51	686,42	687,73
Vengrija		854,19	843,69	-	-	587,77	568,43	651,47	810,61
Malta		1134,87	1134,87	-	-	643,43	643,43	1005,35	1005,35
Kipras		1113,80	1115,98	-	-	694,63	695,98	-	-
Belgija		892,07	894,66	-	-	720,46	718,73	952,45	954,22
Danija		1006,08	1004,94	-	-	748,91	754,82	1093,78	1100,68
Vokietija		1050,34	1034,87	961,16	933,19	811,62	819,63	923,24	927,01
Graikija		1264,55	1261,76	-	-	475,90	486,19	1207,96	1208,72
Ispanija		1009,08	1006,77	-	-	552,21	561,43	1034,36	1033,04
Prancūzija		1081,49	1081,73	877,01	877,01	991,51	988,99	1195,64	1195,64
Airija		977,52	974,48	807,99	784,79	745,49	728,71	959,08	963,26
Italija		1162,70	1166,11	-	-	705,23	710,24	1271,80	1279,68
Liuksemburgas		1096,64	1086,39	-	-	887,89	884,81	1032,84	1032,28
Olandija		941,51	947,86	-	-	814,34	833,89	-	965,16
Austrija		1068,68	1071,06	910,99	840,00	766,69	773,63	918,00	915,96
Portugalija		1036,25	1033,94	-	-	552,59	552,79	1068,92	1026,76
Suomija		883,64	895,73	-	-	532,77	535,60	697,33	736,69
Švedija		881,64	884,68	855,98	832,44	709,31	711,28	824,53	840,96
Didžioji Britanija		911,16	922,21	-	-	-	-	961,98	974,03
ES vidutinė kaina		1038,95	1037,53	870,66	855,71	804,61	808,61	1011,67	1016,37

* vidutinės kainos apskaičiuotos iš: A kategorijos - U2, U3, R2, R3, O2, O3 klasių; B kategorijos - R3 klasės; C kategorijos - U2, U3, U4, R3, R4, O3, O4 klasių; D kategorijos - R2, R3, R4, O2, O3, O4, P2, P3 klasių; E kategorijos - U2, U3, R2, R3, R4, O2, O3, O4 klasių.

** kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltinis: Europos Komisija

Galvijų supirkimo pagal skerdenas vidutinės (svertinės) kainos Lietuvoje 2005 05 09 - 06 05, Lt/100kg (be PVM)*

Galvijai (pagal raumeningumo klases)	19 sav.	20 sav.	21 sav.	22 sav.	Savaitės kainos pokytis, %
Jauni nekastruoti buliai (A):					
R2	722,35	734,86	767,38	784,21	2,19
R3	744,26	772,97	757,76	753,07	-0,62
R (R1+R2+R3+R4+R5)	736,24	752,90	760,68	766,20	0,73
O1	741,22	748,71	771,52	784,12	1,63
O2	772,75	774,59	781,39	782,39	0,13
O3	778,42	781,37	796,64	789,91	-0,85
O4	0,0	744,30	796,01	788,61	-0,93
O (O1+O2+O3+O4+O5)	772,68	772,68	787,40	785,88	-0,19
P1	764,84	739,21	772,68	784,09	1,48
P2	772,62	773,86	770,17	786,95	2,18
P3	768,87	703,97	803,14	808,45	0,66
P (P1+P2+P3+P4)	770,00	755,36	777,59	790,65	1,68
S-P	770,06	764,54	782,62	786,76	0,53
Kiti nekastruoti buliai (B):					
R2	719,00	756,69	795,58	834,29	4,87
R3	733,35	771,18	0,0	0,0	-
R (R1+R2+R3+R4)	734,14	761,05	789,30	795,39	0,77
O1	818,97	790,31	0,0	840,40	-
O2	791,51	808,95	806,64	819,31	1,57
O3	797,08	776,00	783,52	798,26	1,88
O4	0,0	785,23	802,24	0,0	-
O (O1+O2+O3+O4+O5)	796,87	794,84	797,22	818,70	2,69
P1	821,32	786,68	778,76	848,86	9,00
P2	816,63	802,61	807,86	848,42	5,02
P3	823,16	0,0	819,48	0,0	-
P (P1+P2+P3+P4)	819,32	797,62	803,41	849,02	5,68
S-P	794,88	791,63	798,16	824,46	3,30
Karvės (D):					
O2	558,87	579,11	541,98	573,15	5,75
O3	544,99	559,45	550,24	547,41	-0,51
O4	540,61	529,75	546,59	549,95	0,61
O5	522,55	527,33	521,51	536,55	2,88
O (O1+O2+O3+O4+O5)	541,87	543,35	543,80	549,54	1,06
P1	539,80	542,34	557,44	554,32	-0,56
P2	562,58	550,41	552,27	573,28	3,81
P3	554,53	563,85	560,17	567,18	1,25
P4	541,11	555,89	554,95	562,59	1,38
P5	0,0	0,0	546,93	0,0	-
P (P1+P2+P3+P4+P5)	551,13	550,97	555,63	564,10	1,53
S-P	548,26	549,03	552,48	559,30	1,23
Telyčios (E):					
R3	0,0	0,0	617,65	0,0	-
R4	0,0	0,0	0,0	608,57	-
R5	0,0	632,93	0,0	0,0	-
R (R2+R3+R4+R5)	615,94	626,27	624,79	631,57	1,08
O2	612,12	622,95	637,54	597,37	-6,30
O3	632,43	638,12	644,03	636,97	-1,10
O4	623,76	652,99	650,46	630,60	-3,05
O5	637,01	653,31	664,39	0,0	-
O (O1+O2 + O3+O4+O5)	627,69	642,04	646,84	631,27	-2,41
P1	547,23	605,20	625,72	501,42	-19,87
P2	610,80	608,96	597,60	631,37	5,65
P3	631,44	627,27	637,76	643,27	0,86
P4	666,66	0,0	668,08	0,0	-
P (P1+P2+P3+P4+P5)	618,19	620,22	625,97	622,88	-0,49
S-P	624,03	634,00	637,80	628,48	-1,46

* suvestinė ataskaita parengta pagal skerdyklų pateiktus galvijų supirkimo, skerdenų klasifikavimo ir išmokų už galvijus duomenis

Pastaba: 0,0 - pateikti statistiniai duomenys neskelbtini

Šaltinis: ŽŪMPRIS

Deja, nepaisant kai kurių atsakingų už šią sritį valstybės institucijų pastangų bei padarytų investicijų, Lietuvoje galvijų supirkimo ir atsiskaitymo pagal skerdenų masę ir kokybę sistema nefunkcionuoja taip kaip nustatyta ES teisės aktuose.

Lietuvoje 2005 m. sausio – balandžio mėnesiais buvo paskersta 77,556 tūkst. galvijų, iš jų 70,6% (54,773 tūkst.) buvo suklasifikuoti. Tačiau atsiskaitymai už supirktus galvijus pagal skerdenas sudarė tik neįžymią dalį, pvz.: kovo – gegužės laikotarpiu – tik apie 3% nuo visų suklasifikuotų galvijų.

Analizuojant 2005 m. sausio – gegužės

laikotarpio galvijų supirkimo pagal skerdenas duomenis, paaiškėjo, kad daugumos kategorijų galvijų skerdenų vidutinė svertinė (aukščiau minėto laikotarpio) kaina, už supirktus pagal gyvą svorį ir vėliau klasifikuotus galvijus, buvo aukštesnė negu atitinkamų kategorijų galvijų supirkimo kaina atsiskaitant pagal skerdenų masę ir kokybę, pvz.: už karves – 7,5%; už telyčias ir jaunos buliukus – 4,2%.

Tokiu būdu augintojai skatinami neparduoti galvijų pagal klasifikavimo rezultatus – skerdenų masę ir kokybę. Ši situacija stabdo ir mėsinės galvijininkystės plėtrą.

Kiaulių supirkimo pagal skerdenas vidutinės (svertinės) kainos Lietuvoje 2005 05 09 - 06 05, Lt/100kg (be PVM)

Kategorija pagal raumeningumą	19 sav.	20 sav.	21 sav.	22 sav.	Savaitės kainos pokytis, %
S	476,22	479,54	483,31	487,49	0,86
E	466,07	470,39	472,65	476,02	0,71
U	440,15	447,94	450,91	456,77	1,30
R	430,67	428,76	477,12	438,33	-8,13
O	417,41	414,35	417,67	420,53	0,69
P	0,0	395,73	425,99	396,99	-6,81
S-P	458,82	461,60	469,05	469,58	0,11

Šaltinis: ŽŪMPRIS

Kiaulių supirkimo kainos Latvijoje ir Estijoje 2005 05 23 - 06 05, Lt/100kg* (be PVM)

Kategorija pagal raumeningumą	Latvija		Savaitės kainos pokytis, %	Estija		Savaitės kainos pokytis, %
	21 sav.	22 sav.		21 sav.	22 sav.	
S	-	-	-	485,25	484,15	-0,23
E	496,04	476,28	-3,98	460,54	462,74	0,48
U	496,04	466,36	-5,98	439,57	444,43	1,10
R	471,24	436,59	-7,35	425,67	427,66	0,47
O	411,71	347,29	-15,65	-	389,48	-
P	337,31	287,76	-14,69	-	-	-
S-P	489,84	470,28	-3,99	465,17	468,92	0,81

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltiniai: LVAEI, EKI

Kiaulių supirkimo pagal skerdenas vidutinės (svertinės) kainos Lenkijoje 2005 05 09 - 06 05, Lt/100kg* (be PVM)

Kategorija pagal raumeningumą	19 sav.	20 sav.	21 sav.	22 sav.	Savaitės kainos pokytis, %
S	421,98	430,56	429,95	431,23	0,30
E	405,74	409,76	410,79	409,42	-0,33
U	385,17	388,06	388,82	385,60	-0,83
R	363,94	367,85	368,58	364,37	-1,14
O	335,55	339,13	342,39	337,73	-1,36
P	318,48	322,79	330,09	327,40	-0,81
S-P	382,26	386,74	387,08	383,69	-0,88

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltinis: ZSRIR

Tačiau kiaulių supirkimo ir atsiskaitymo pagal skerdenas sistema Lietuvoje funkcionuoja daug geriau. Pavyzdžiui, 2005 m. sausio – balandžio mėnesiais buvo paskersta 285,021 tūkst. kiaulių, iš kurių buvo suklasifikuota 75,1% arba 214,061 tūkst., o kovo – gegužės laikotarpiu, apmokant pagal skerdenų masę ir kokybę, buvo supirkta apie 60% visų suklasifikuotų kiaulių.

2005 01 01 - 05 31 laikotarpio galvijų supirkimo vidutinės svertinės kainos Lietuvoje, Lt/100kg be PVM

Kategorija	Skerdenų kaina, Lt/100kg		Skirtumas, % (pagal gyvą/ pagal skerdenas)
	Atsiskaitant pagal skerdenas	Atsiskaitant pagal gyvą svorį	
A	671,02	698,92	4,16
B	694,93	671,18	-3,42
D	473,47	509,14	7,54
E	547,15	570,32	4,23
A-E	557,82	611,45	9,61

Šaltinis: ŽŪMPRIS

Pirmąjį 2005 m. ketvirtį Vokietijoje sumažėjo mėsos gamyba. Pirmąjį šių metų ketvirtį Vokietijoje buvo pagaminta 1,6 mln. t mėsos – 3,2% mažiau lyginant su 2004 m. tuo pačiu laikotarpiu. Mėsos gamybos struktūroje kiauliena sudarė 1,1 mln. t, jautiena – 263 tūkst. t, veršiena – 9,9 tūkst. t, aviena – 5,6 tūkst. t, arkliena ir ožkiena – 700 t.

Pagrindine mėsos gamybos mažėjimo priežastimi buvo 15% sumažėjęs galvijų skerdimas. 2004 m. sumažinus skerdimo išmokas augintojai nebedidino galvijų bandų, todėl šalyje sumažėjo skerdžiamų galvijų skaičius. Ypatingai skerdžiamų galvijų deficitas buvo jaučiamas vasario pabaigoje, kada galvijų supirkimo kainos šoktelėjo ir vidutiniškai 24% viršijo vidutinę 2004 m. kainą. Tuo tarpu kiaulių skerdimai sumažėjo nežymiai – 1,1%.

Pagal ŽŪMPRIS, VĮ ŽŪIKVC Gyvulių registro ir VĮ Gyvulių produktyvumo kontrolės informaciją, bei Agra Europe ir ZMP parengė A. Savilionis, V. Žičiūtė, I. Kleinaitė, tel.: (8-37) 397094, 397388

Kiaulių (E klasės) supirkimo vidutinės kainos Europos Sąjungos valstybėse 2005 m. 05 09 - 06 05, Lt/100kg* (be PVM)

Valstybė	Data	19 sav.	20 sav.	21 sav.	22 sav.	Savaitės kainos pokytis, %
Lietuva		466,06	470,37	472,65	476,02	0,71
Lenkija		405,74	409,76	410,79	409,42	-0,33
Latvija		491,10	491,09	496,04	476,28	-3,98
Estija		462,30	463,85	460,54	462,74	0,48
Slovakija		445,62	448,04	456,63	471,69	3,30
Slovėnija		467,13	480,94	487,57	500,24	2,60
Čekija		443,82	453,49	461,67	476,42	3,19
Vengrija		432,64	445,13	459,71	474,07	3,12
Malta		554,97	554,97	554,97	554,97	0,00
Kipras		537,22	556,42	568,88	576,00	1,25
Belgija		463,71	476,14	472,34	473,72	0,29
Danija		401,28	401,18	401,11	401,35	0,06
Vokietija		495,93	495,93	501,66	510,81	1,82
Graikija		536,39	539,91	541,54	539,29	-0,41
Ispanija		467,96	485,74	499,86	520,96	4,22
Prancūzija		435,05	455,77	459,22	473,03	3,01
Arija		429,15	428,73	428,49	437,82	2,18
Italija		443,75	470,69	479,63	479,63	0,00
Liuksemburgas		494,10	500,66	499,27	504,80	4,15
Olandija		445,65	451,45	452,14	452,01	-0,03
Austrija		488,54	488,09	488,57	502,80	2,91
Portugalija		476,49	490,30	504,11	528,28	4,79
Suomija		477,73	478,49	480,35	479,32	-0,22
Švedija		448,31	449,31	451,28	453,15	0,41
Didžioji Britanija		517,92	513,60	514,78	520,41	1,09
ES vidutinė		453,77	462,64	467,89	475,86	1,70

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltiniai: Europos Komisija, ŽŪMPRIS, ZSRIR, EKI, LVAEI

Paukštienos ir kiaušinių rinka

Lietuvoje ir kaimyninėse valstybėse gegužės mėnesį sumažėjo kiaušinių kainos. ŽŪMPRIS duomenimis, vidutinės (L-M kat.) didmeninės kiaušinių kainos Lietuvoje 2005 m. gegužės mėn., palyginti su balandžiu, sumažėjo 13,9% – nuo 17,61 Lt/100vnt. iki 15,17 Lt/100vnt., tačiau išliko 9,1% aukštesnės nei 2004 m. gegužę (13,91 Lt/100vnt.).

EKI duomenimis, vidutinės didmeninės kiaušinių kainos Estijoje šių metų gegužę siekė 17,16 Lt/100 vnt. ir buvo tik 1% žemesnės nei šių metų balandį. Tačiau, palyginti su 2004 m. gegužės mėn., šių metų gegužę kiaušiniai Estijoje buvo net 21,5% brangesni. LVAEI duomenimis, kiaušinių kainos Latvijoje 2005 m. gegužės mėn., palyginti su balandžiu, sumažėjo 4,7% – nuo 19,07 Lt/100 vnt. iki 18,17 Lt/100 vnt. ir išliko 19,8% aukštesnės nei Lietuvoje bei 5,9% aukštesnės nei Estijoje. ZSRIR duomenimis, vidutinės didmeninės kiaušinių kainos Lenkijoje 2005 m. gegužę siekė 14,23 Lt/100vnt., t.y. buvo 9% žemesnės nei balandžio mėn. (15,61 Lt/100vnt.).

Kiaušinių kainos ES-25 gegužės mėn. sumažėjo vidutiniškai 3,1%. Remiantis Europos Komisijos duomenimis, 2005 m. balandį vidutinės didmeninės (L-M kat.) kiaušinių kainos ES-25 sudarė 234,15 Lt/100kg, o gegužės mėn. sumažėjo 3,1% ir siekė 226,90 Lt/100 kg, t.y. buvo 6,4% žemesnės už šio laikotarpio kiaušinių kainas Lietuvoje (242,32 Lt/100 kg). 2005 m. gegužės mėn.

palyginti su balandžiu, didmeninės kiaušinių kainos Slovakijoje sumažėjo 6,5%, Čekijoje – 6,1%, Vengrijoje – 5%, Austrijoje – 4,8%. Tuo tarpu Prancūzijoje kiaušiniai pabrango 2,6%.

JAV broilerių gamyba ir suvartojimas 2006 m. padidės apie 3%. USDA (JAV žemės ūkio departamentas) prognozuoja, kad broilerių gamyba 2006 m. sieks 18,2 mln. t arba 3,3% daugiau nei 2005 m. Broilerių gamybos augimą turėtų skatinti stabilios grūdų kainos, auganti šalies ekonomika bei vidutiniai pelningumo rodikliai kaulienos ir jautienos sektoriuje. Prognozuojama, kad ateinančiais metais didės ne tik paskerstų broilerių skaičius, bet ir bendroji jų masė. Broilerių gamyba JAV 2006 m. turėtų sudaryti 2,6 mln. t. arba 2,8% daugiau nei 2005 m.

Tikimasi, kad kai kuriuose Azijos regionuose tęsiantis paukščių gripo protrūkiams, draudimas šviežios ir sušaldytos paukštienos gamybai ir toliau galios, sudarydamas palankias sąlygas JAV paukštienos eksportui į Azijos šalis. Prognozuojama, kad broilerių gamybos pelningumas, padidėjęs šios produkcijos eksportui bei sumažėjęs likučiams sandėliuose, taip pat turėtų siek tiek padidėti. Tuo tarpu broilerių suvartojimas 2006 m., palyginti su 2005 m., turėtų padidėti 3%, iki 15,4 mln. t. Suvartojimas vienam žmogui turėtų siekti 44,2 kg, t.y. 0,9 kg daugiau nei 2005 m.

Šviežių supakuotų kiaušinių pardavimo vidutinės (svertinės) didmeninės kainos Lietuvoje 2005 05 09 - 06 05, Lt/100vnt. (be PVM)

Kokybės klasės (pagal svorį)	19 sav.	20 sav.	21 sav.	22 sav.	Savaitės pokytis,%
A klasė					
L (nuo 63 g iki 73 g)	15,93	15,54	14,91	14,46	-3,02
M (nuo 53 g iki 63 g)	15,69	15,15	14,57	14,22	-2,40
Vidutinė (L-M)	15,79	15,30	14,69	14,31	-2,59

Šaltinis: ŽŪMPRIS

Šviežių supakuotų kiaušinių pardavimo vidutinės didmeninės kainos Lenkijoje 2005 05 09 - 2005 06 05, Lt/100vnt.* (be PVM)

Kokybės klasės (pagal svorį)	19 sav.	20 sav.	21 sav.	22 sav.	Savaitės pokytis,%
A klasė					
L (nuo 63 g iki 73 g)	15,28	14,75	14,89	14,68	-1,41
M (nuo 53 g iki 63 g)	13,54	13,19	13,14	13,15	0,08
Vidutinė (L - M)	14,41	13,97	14,02	13,92	-0,67

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltinis: ZSRIR

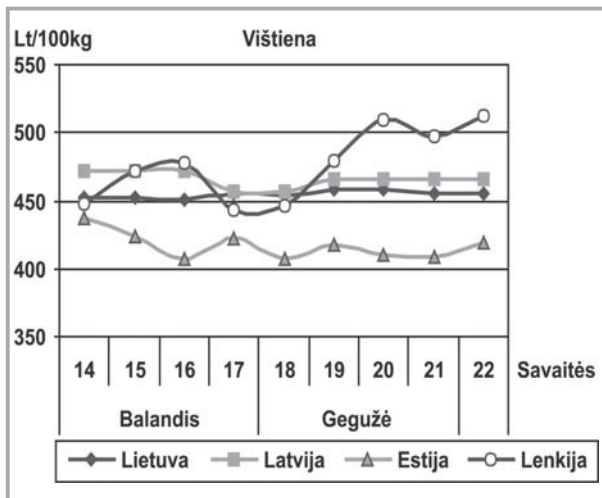
Rusija padidino JAV paukštienos importo kvotą 2005 m. 2004 m. Rusija importavo iš viso 1,1 mln. t paukštienos, tai yra 7% mažiau nei 2003 m. Praėjusiais metais sumažėjo paukštienos importas iš didžiųjų šalių importuotojų – JAV (-2,5%), Brazilijos (-2,9%) bei Prancūzijos (-8,4%). Tuo tarpu paukštienos importas iš Vokietijos padidėjo 34,1%.

USDA prognozuoja, kad Rusijai vėluojant

paskirstyti šios produkcijos kvotas, paukštienos importas iš daugelio valstybių 2005 m. sumažės. Tačiau naujai sudaryta dvišalė sutartis su JAV garantuos didžiąją dalį importo kvotos šiai pagrindinei paukštienos importuotojai. 2005 m. Rusija padidino JAV importo kvotą iki 811 tūkst. t.

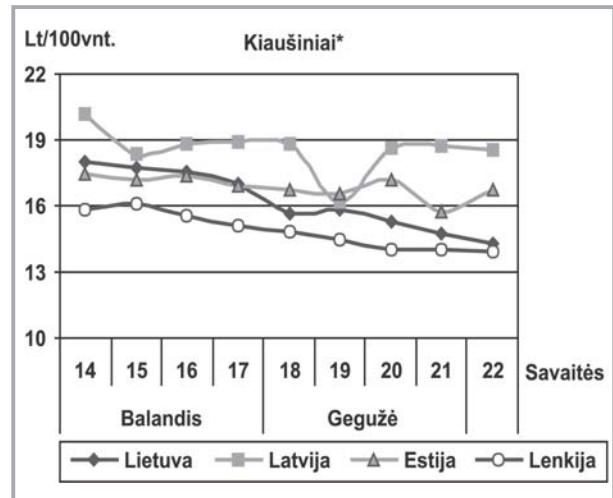
Pagal ŽŪMPRIS, LVAEI, EKI, ZSRIR, USDA, Europos Komisijos informaciją ir Agra Europe parengė A. Kairytė, tel.: (8-37) 397388

Vištienos skerdenų vidutinės didmeninės pardavimo kainos Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir Lenkijoje, 2005 m. balandžio - gegužės mėn.

Šaltiniai: ŽŪMPRIS, EKI, LVAEI ir ZSRIR

Šviežių supakuotų kiaušinių vidutinės didmeninės pardavimo kainos Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir Lenkijoje, 2005 m. balandžio - gegužės mėn.

* vidutinės L ir M kategorijų svertinės kainos
Šaltiniai: ŽŪMPRIS, EKI, LVAEI ir ZSRIR

Vištienos skerdenų pardavimo vidutinės (svertinės) didmeninės kainos Lietuvoje 2005 05 09 - 06 05, Lt/100kg (be PVM)

Pavadinimas	19 sav.	20 sav.	21 sav.	22 sav.	Savaitės pokytis, %
Išdarinėta skerdenėlė (A klasė, 65%)	457,94	457,78	455,24	455,96	0,16

Šaltinis: ŽŪMPRIS

Vištienos skerdenų vidutinės didmeninės kainos Lenkijoje 2005 05 09 - 06 05, Lt/100kg* (be PVM)

Pavadinimas	19 sav.	20 sav.	21 sav.	22 sav.	Savaitės pokytis, %
Išdarinėta skerdenėlė (A klasė, 65%)	479,82	508,80	498,06	513,00	3,00

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltinis: ZSRIR

Vištienos skerdenų pardavimo vidutinės (svertinės) didmeninės kainos Lietuvoje 2005 m. kovo - gegužės mėn., Lt/100kg (be PVM)

Pavadinimas	Kovas	Balandis	Gegužė	Mėnesio pokytis, %
Vištiena				
Šviežia atšaldyta	442,56	451,84	454,81	0,66
Sušaldyta	453,66	461,82	469,92	1,75

Šaltinis: ŽŪMPRIS

Pieno ir pieno produktų rinka

Sumažėjo kai kurių lietuviškų pieno produktų išvežimai į ES, tačiau padidėjo jų eksportas į trečiąsias šalis. ŽŪMPRIS duomenimis, pirmąjį šių metų ketvirtį, lyginant su praėjusių metų paskutiniu ketvirčiu, Lietuvos pieno perdirbimo įmonės sumažino kai kurių pieno produktų išvežimą į ES. Pavyzdžiui, grietinėlės, įskaitant grietinę buvo išvežta 25,86% (2,59 tūkst. t), sviesto – 44,28% (745,8 t), tarkuotų sūrių, sūrių miltelių, pelėsinų ir kitų brandintų sūrių – 51,80% (4,62 tūkst. t), kazeino ir kazeinatų – 70,85% (79 t) mažiau.

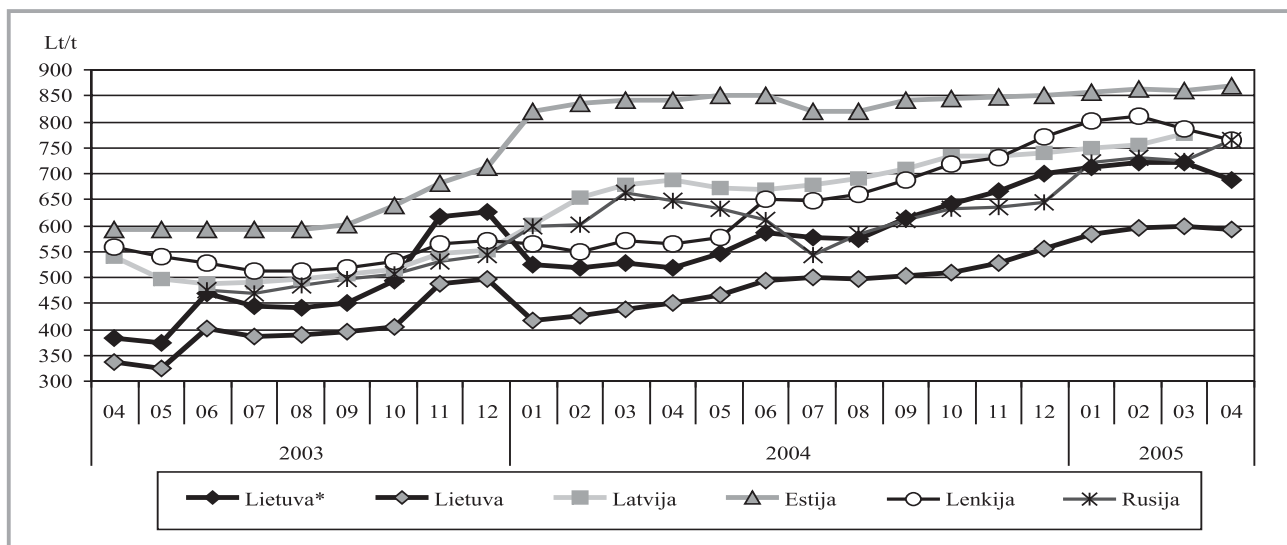
Tuo tarpu analizuojamu laikotarpiu tarkuotų sūrių, sūrių miltelių, pelėsinų ir kitų brandintų sūrių eksporto apimtys į trečiąsias šalis išaugo 2,77% (nuo 4046,7 t iki 4159 t), o raugintų pieno produktų – 28,67% (nuo 71,5 t iki 92 t).

Pirmąjį 2005 m. ketvirtį ES-25 šalys narės eksportavo mažiau kai kurių pieno produktų.

Remiantis Vokietijos centrinės rinkos ir kainų agentūros (ZMP) duomenimis, šių metų pirmąjį ketvirtį, lyginant su 2004 m. tuo pačiu laikotarpiu, labiausiai sumažėjo nugriebto pieno miltelių eksporto apimtys iš ES-25 šalių narių. Jei 2004 m. pirmąjį ketvirtį ES-25 šalys narės šio produkto eksportavo 83 tūkst. t, tai 2005 m. atitinkamą laikotarpį – 41 tūkst. t. Analizuojamu laikotarpiu sviesto (įskaitant lydytą sviestą) eksporto apimtys iš ES-25 sumažėjo 11,34% (nuo 97 tūkst. t iki 86 tūkst. t), sūrių – 10,08% (nuo 129 tūkst. t iki 116 tūkst. t), nenugriebto pieno miltelių – 17,54% (nuo 114 tūkst. t iki 94 tūkst. t). Tačiau 2005 m. pirmąjį ketvirtį, lyginant su 2004 m. pirmuoju ketvirčiu, sutirštinto pieno eksporto apimtys išaugo 6,67% (nuo 45 tūkst. t iki 48 tūkst. t), išrūgų miltelių – 27,59% (nuo 58 tūkst. t iki 74 tūkst. t), o kazeino eksporto apimtys išliko nekeičiusios ir sudarė 11 tūkst. t.

Pagal ŽŪMPRIS, ZMP parengė I. Tiškevičienė ir P. Račinskas, tel.: (8-37) 397280

Pieno supirkimo vidutinės kainos Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje, Rusijoje 2003 04 - 2005 04, Lt/t**

Lietuva* – 2003 m. 04 mėn.: 4,0% riebumo, 3,1% baltymų; 05 mėn.: 4,0% riebumo, 3,2% baltymų; 06 mėn.: 4,0% riebumo, 3,2% baltymų; 07 mėn.: 3,9% riebumo, 3,2% baltymų; 08 mėn.: 3,9% riebumo, 3,2% baltymų; 09 mėn.: 4,1% riebumo, 3,4% baltymų; 10 mėn.: 4,3% riebumo, 3,5% baltymų; 11 mėn.: 4,3% riebumo, 3,4% baltymų; 12 mėn.: 4,3% riebumo, 3,3% baltymų; 2004 m. 01 mėn.: 4,3% riebumo, 3,3% baltymų; 02 mėn.: 4,2% riebumo, 3,3% baltymų; 03 mėn.: 4,2% riebumo, 3,2% baltymų; 04 mėn.: 4,1% riebumo, 3,1% baltymų; 05 mėn.: 4,0% riebumo, 3,2% baltymų; 06 mėn.: 4,0% riebumo, 3,3% baltymų; 07 mėn.: 3,9% riebumo, 3,2% baltymų; 08 mėn.: 4,0% riebumo, 3,2% baltymų; 09 mėn.: 4,1% riebumo, 3,4% baltymų; 10 mėn.: 4,26% riebumo, 3,42% baltymų; 11 mėn.: 4,36% riebumo, 3,33% baltymų; 12 mėn.: 4,35% riebumo, 3,34% baltymų; 2005 m. 01 mėn.: 4,22% riebumo, 3,28% baltymų; 02 mėn.: 4,23% riebumo, 3,25% baltymų; 03 mėn.: 4,22% riebumo, 3,24% baltymų; 04 mėn.: 4,09% riebumo, 3,13% baltymų;

Lietuva – vidutinė kaina: 3,4% riebumo, 3% baltymų;

Latvija – 2003 m. 04 mėn.: 4,06% riebumo, 3,07% baltymų; 05 mėn.: 4,03% riebumo, 3,06% baltymų; 06 mėn.: 4,02% riebumo, 3,19% baltymų; 07 mėn.: 3,98% riebumo, 3,10% baltymų; 08 mėn.: 3,97% riebumo, 3,12% baltymų; 09 mėn.: 4,12% riebumo, 3,28% baltymų; 10 mėn.: 4,27% riebumo, 3,34% baltymų; 11 mėn.: 4,28% riebumo, 3,31% baltymų; 12 mėn.: 4,23% riebumo, 3,28% baltymų; 2004 m. 01 mėn.: 4,24% riebumo, 3,27% baltymų; 02 mėn.: 4,18% riebumo, 3,21% baltymų; 03 mėn.: 4,13% riebumo, 3,18% baltymų; 04 mėn.: 4,10% riebumo, 3,15% baltymų; 05 mėn.: 4,05% riebumo, 3,18% baltymų; 06 mėn.: 4,04% riebumo, 3,31% baltymų; 07 mėn.: 4,06% riebumo, 3,26% baltymų; 08 mėn.: 4,04% riebumo, 3,26% baltymų; 09 mėn.: 4,17% riebumo, 3,38% baltymų; 10 mėn.: 4,36% riebumo, 3,45% baltymų; 11 mėn.: 4,40% riebumo, 3,45% baltymų; 12 mėn.: 4,32% riebumo, 3,39% baltymų; 2005 m. 01 mėn.: 4,27% riebumo, 3,36% baltymų; 02 mėn.: 4,30% riebumo, 3,34% baltymų; 03 mėn.: 4,28% riebumo, 3,30% baltymų;

Estija – 2003 04 – 09: 3,5% riebumo, 3% baltymų; nuo 2003 10 mėn.: 3,8% riebumo, 3,2% baltymų;

Lenkija – vidutinė kaina: 3,5% riebumo, 3% baltymų;

Rusija – 3,4% riebumo.

** kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltiniai: ŽŪMPRIS, STD, LVAEI, EKI, ZMP, ARIS

ES pieno produktų eksporto subsidijos, Lt/100kg

Produktas	Produkto kodas	Eksporto šalies kodas	2005 05 13	2005 05 27	Pokytis, %
Nugriebto pieno milteliai	0402 10 19 9000	L01	-	-	-
		068	-	-	-
		L02	80,10	42,92	-46,42
		A01	96,68	51,79	-46,43
Nenugriebto pieno milteliai	0402 21 19 9900	L01	-	-	-
		068	-	-	-
		L02	176,44	146,85	-16,77
		A01	226,50	188,52	-16,77

Eksporto subsidijos sviestui ir sūriams išliko tokios pat kaip buvo patvirtintos 2005 05 12 nutarimu (EB) Nr. 719/2005

L01 - Vatikanas, Malta, Estija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Čekija, Slovakija, Vengrija, Slovėnija, Kipras ir JAV.

L02 - Andora ir Gibraltaras.

A01 - Kitos šalys.

068 - Bulgarija.

Šaltinis: OJ L134 (12) 2005 05 27

Kai kurių Lietuvos įmonėse pagamintų pieno produktų pardavimai vidaus rinkoje 2005 m., t

Produkto pavadinimas	Vasaris	Kovas	Balandis	Mėnesio pokytis, %
Geriamasis pienas	6224,00	6395,90	6219,50	-2,76
Grietinė (įskaitant grietinę)	1651,40	1686,49	1514,79	-10,18
Rauginti pieno produktai	3049,90	3512,80	4276,70	21,75
Nenugriebto pieno milteliai	12,00	0,0	-	-
Nugriebto pieno milteliai	70,00	80,70	134,80	67,04
Sviestas	154,00	271,10	198,20	-26,89
Tepamieji pieno riebalai	54,70	214,90	193,00	-10,19
Tepūs riebalų mišiniai	552,00	420,00	293,00	-30,24
Švieži sūriai, varškė	1479,00	1557,30	1500,86	-3,62
Tarkuoti sūriai, sūrių milteliai, pelėsiniai ir kiti brandinti sūriai	754,40	852,50	765,58	-10,20
Lydyti sūriai	168,00	177,00	151,00	-14,69
Išrūgų milteliai	208,83	185,16	363,88	96,52

Pastaba: 0,0 - pateikti statistiniai duomenys neskelbtini

Šaltinis: ŽŪMPRIS

Kai kurių pieno produktų vidutinės mėnesinės kainos (gamintojų) Lietuvos rinkoje 2005 m.

Produkto pavadinimas	Mat. vnt.	Pardavimo kaina, Lt (be PVM)			Mėnesio pokytis, %
		Vasaris	Kovas	Balandis	
Geriamasis pienas (nenormalizuotas, nenugriebtas (natūralus), nemažesnio kaip 3,5% riebumo, 0,8-1 l pakuotėje)	l	1,55	1,56	1,58	1,28
Geriamasis pienas (pusiau nugriebtas, pasterizuotas, 2,5% riebumo, 0,8-1 l pakuotėje)	l	1,17	1,23	1,23	0,00
Kefyras (2,5% riebumo, fasuotas po 0,8-1 l pakuotėje)	l	1,32	1,28	1,31	2,34
Grietinė (30% riebumo, 350-450 g polistirolo indeliuose)	kg	4,07	4,06	4,07	0,25
Jogurtas su priedais (100-150 g polistirolo indeliuose)	kg	3,02	4,75	4,77	0,42
Varškė (liesa, be priedų, fasuota po 200-250 g)	kg	5,94	6,01	6,52	8,49
Varškės sūris (22% riebumo, be priedų)	kg	9,46	9,79	9,90	1,12
Nugriebto pieno milteliai (fasuoti po 25 kg)	t	6514,02	6570,37	6791,97	3,37
Sviestas (82% riebumo, fasuotas po 200-250 g folijoje)	kg	10,71	10,96	11,03	0,64
Tepūs pieno riebalai (fasuoti po 200-250 g folijoje)	kg	8,35	0,0	0,0	-
Tepūs riebalų mišiniai (fasuoti po 200-250 g folijoje)	kg	8,09	8,87	9,07	2,25
Gouda tipo sūriai	kg	9,56	9,67	10,23	5,79
Tilsit tipo sūriai	kg	10,36	10,45	10,78	3,16
Kietieji ilgai nokstantys sūriai	kg	14,57	15,28	15,09	-1,24

Pastaba: 0,0 - pateikti statistiniai duomenys neskelbtini

Šaltinis: ŽŪMPRIS

Kai kurių pieno produktų vidutinės savaitinės kainos (gamintojų) ES valstybėse 2005 05 09 - 06 05, Lt/kg* (be PVM)

Valstybė, produktas	19 sav.	20 sav.	21 sav.	22 sav.	Savaitės pokytis, %
Sviestas, 82% riebus					
Lietuva (luitais)	9,39	8,94	8,74	8,99	2,86
Lietuva (fasuotas)	10,80	10,98	10,96	10,99	0,27
Latvija	8,83	8,78	8,93	8,88	-0,56
Estija	8,92	7,89	8,19	9,15	11,69
Lenkija (luitais)	8,74	8,67	8,88	8,86	-0,18
Vokietija, firminis	9,58	9,58	9,58	9,58	0,00
Prancūzija, pirma rūšis	9,50	9,50	9,50	9,50	0,00
Belgija, firminis	9,68	9,82	9,83	9,82	-0,14
Italija, firminis	10,01	10,01	10,01	10,01	0,00
Olandija, firminis	9,84	9,84	9,84	9,84	0,00
Nugriebto pieno milteliai					
Latvija	6,55	6,65	6,45	6,55	1,55
Estija	6,49	6,45	6,51	6,54	0,54
Lenkija	6,43	6,36	6,42	6,41	-0,19
Vokietija	6,92	6,92	6,92	6,92	0,00
Prancūzija	6,84	6,89	7,01	7,18	2,46
Belgija	6,84	6,86	6,97	7,05	1,09
Olandija	6,77	6,80	6,87	6,87	0,00
Nenugriebto pieno milteliai, 26% riebus					
Latvija	8,33	8,38	8,33	8,38	0,60
Estija	7,81	7,82	7,80	7,81	0,03
Lenkija	7,67	7,78	7,61	7,79	2,40
Vokietija	8,29	8,29	8,29	8,29	0,00
Prancūzija	8,18	8,18	8,22	8,29	0,84
Belgija	8,42	8,45	8,45	8,45	-0,04
Olandija	8,39	8,39	8,39	8,39	0,00
Išrūgę milteliai					
Lenkija	1,58	1,54	1,60	1,75	9,66
Vokietija	1,95	2,00	1,97	1,90	-3,51
Prancūzija	1,97	1,99	1,99	1,99	0,00
Olandija	1,97	2,00	2,07	1,97	-5,00
Kazeinas ir kazeinatai					
Lietuva	-	19,16	-	19,16	-
Sūriai					
Lietuva					
<i>Gouda tipo</i>	10,51	10,54	10,58	10,16	-3,97
<i>Tilsit tipo</i>	10,81	10,88	10,85	10,84	-0,09
<i>Kietieji ilgai nokstantys sūriai</i>	14,81	14,85	13,43	14,99	11,62
Latvija					
<i>Tilsit tipo</i>	11,61	11,31	8,98	11,11	23,72
Estija					
<i>Edam tipo</i>	10,35	10,11	10,33	10,53	2,01
Lenkija					
<i>Edam tipo, 42%</i>	8,89	8,76	8,81	9,05	2,75
<i>Gouda tipo</i>	8,96	8,94	9,00	9,00	0,05
<i>Cheddar tipo</i>	9,44	9,32	9,22	9,43	2,28
<i>Emmentaler tipo</i>	9,63	9,56	9,57	9,60	0,30
<i>Radamer tipo</i>	11,59	10,34	10,90	10,96	0,52
<i>Mozzarella tipo</i>	9,97	9,86	10,10	10,05	-0,49
<i>Feta tipo</i>	8,28	8,25	8,29	8,16	-1,58
Vokietija					
<i>Tilsiter tipo, 45%</i>	9,56	9,56	9,56	9,56	0,00
<i>Edamer tipo, 40%</i>	9,79	9,79	9,79	9,67	-1,23
<i>Gouda tipo, 45/48%</i>	9,77	9,77	9,77	9,69	-0,88
<i>Lydytas sūris, 45%</i>	9,84	9,84	9,84	9,84	0,00

lentelės tęsinys 16 psl.

15 psl. lentelės tęsinys

Valstybė, produktas	19 sav.	20 sav.	21 sav.	22 sav.	Savaitės pokytis, %
Belgija					
<i>Gouda tipo, 48%</i>	12,10	11,93	12,78	12,78	0,00
<i>Cheddar tipo</i>	10,19	10,01	10,01	10,01	0,00
Italija					
<i>Parmigiano tipo</i>	24,95	24,43	24,43	24,08	-1,41
<i>Grana Padano tipo</i>	21,15	21,15	21,15	21,15	0,00
<i>Provolone tipo</i>	15,80	15,80	15,80	15,80	0,00
<i>Provolone Cremona tipo</i>	15,88	15,88	15,88	15,88	0,00
<i>Gorgonzola tipo</i>	13,12	13,12	13,12	13,12	0,00
<i>Italico tipo</i>	15,07	14,93	14,93	14,93	0,00
<i>Taleggio tipo</i>	14,93	14,93	14,93	14,76	-1,16

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltiniai: ŽŪMPRIS, LVAEI, EKI, ZSRIR, ZMP

Kai kurių pieno produktų gamyba ir atsargos Lietuvos pieno perdirbimo įmonėse 2005 m.

Produkto pavadinimas	Pagaminta, t			Mėnesio pokytis, %	Atsargos atitinkamo mėnesio pabaigoje, t			Mėnesio pokytis, %
	Vasaris	Kovas	Balandis		Vasaris	Kovas	Balandis	
Geriamasis pienas	6052,50	6434,10	6118,40	-4,91	507,70	470,90	329,80	-29,96
Grietinė (įskaitant grietinę)	2393,90	2620,99	3103,59	18,41	118,20	152,20	155,90	2,43
Rauginti pieno produktai	3151,80	3578,80	4395,40	22,82	286,50	251,50	257,20	2,27
Nenugriebto pieno milteliai	0,0	-	-	-	0,0	0,0	0,0	-
Nugriebto pieno milteliai	0,0	0,0	0,0	-	1865,00	1040,40	904,60	-13,05
Sviestas	577,95	601,70	627,75	4,33	1799,03	1514,43	1402,78	-7,37
Tepamieji pieno riebalai	60,00	232,00	210,00	-9,48	86,90	91,00	101,00	10,99
Tepūs riebalų mišiniai	572,00	433,00	296,00	-31,64	169,00	142,00	122,00	-14,08
Švieži sūriai, varškė	1727,65	1820,10	1717,16	-5,66	130,65	147,65	146,65	-0,68
Tarkuoti sūriai, sūrių milteliai, pelėsiniai ir kiti brandinti sūriai	2565,90	2937,70	3313,93	12,81	8441,50	7200,70	6294,00	-12,59
Lydyti sūriai	214,00	238,00	167,00	-29,83	34,00	46,00	29,00	-36,96
Kazeinas ir kazeinatai	33,00	35,00	33,00	-5,71	0,0	0,0	0,0	-
Išrūgų milteliai	677,91	801,29	845,90	5,57	330,65	455,78	574,35	26,01

Pastaba: 0,0 - pateikti statistiniai duomenys neskelbtini

Šaltinis: ŽŪMPRIS

Kai kurių Lietuvoje pagamintų pieno produktų išvežimai bei eksportas 2005 m.

Produkto pavadinimas	Išvežta į ES šalis, t			Mėnesio pokytis, %	Eksportuota į trečiąsias šalis, t			Mėnesio pokytis, %
	Vasaris	Kovas	Balandis		Vasaris	Kovas	Balandis	
Geriamasis pienas	0,0	0,0	0,0	-	32,00	37,00	0,0	-
Grietinė (įskaitant grietinę)	711,40	865,50	1535,10	77,37	48,00	42,00	50,00	19,05
Rauginti pieno produktai	134,00	71,00	88,00	23,94	40,00	30,00	25,00	-16,67
Sviestas	221,20	375,20	541,20	44,24	0,0	0,0	-	-
Tepūs riebalų mišiniai	25,00	38,00	21,00	-44,74	0,0	0,0	0,0	-
Švieži sūriai, varškė	166,60	117,80	105,30	-10,61	89,00	128,00	112,00	-12,50
Tarkuoti sūriai, sūrių milteliai, pelėsiniai ir kiti brandinti sūriai	1476,60	1543,00	1633,05	5,84	1189,00	1783,00	1822,00	2,19
Lydyti sūriai	35,00	47,00	29,00	-38,30	0,0	0,0	0,0	-
Kazeinas ir kazeinatai	20,00	21,00	44,00	109,52	-	-	-	-
Išrūgų milteliai	165,00	131,00	117,45	-10,34	455,00	0,0	246,00	-

Pastaba: 0,0 - pateikti statistiniai duomenys neskelbtini

Šaltinis: ŽŪMPRIS

Pasaulinės pieno supirkimo kainos (be PVM) 2004-2005 m., Lt/100kg*

Pieninės pavadinimas	Valstybė	2004	2005				Pokytis, %	
		04	02	03	04	Mėnesio	Metų	
Milcobel (Belgomilk)	Belgija	94,92	100,37	97,68	93,16	-4,63	-1,85	
Humana Milch Union eG	Vokietija	92,54	95,95	94,26	92,54	-1,83	0,00	
Nordmilch	Vokietija	92,05	92,05	92,05	88,63	-3,72	-3,72	
Arla Foods Denmark	Danija	97,30	96,85	96,82	95,88	-0,97	-1,46	
Kympi Group	Suomija	103,93	109,63	99,58	98,99	-0,59	-4,75	
Bongrain CLE	Prancūzija	96,89	105,79	102,72	95,40	-7,13	-1,54	
Danone	Prancūzija	92,34	104,31	99,72	90,88	-8,86	-1,58	
Lactalis	Prancūzija	97,47	105,86	98,75	94,09	-4,72	-3,47	
Sodiaal	Prancūzija	90,36	103,76	97,71	84,14	-13,89	-6,88	
Arla Foods UK	D. Britanija	90,29	90,98	94,23	89,12	-5,42	-1,30	
First Milk	D. Britanija	87,98	85,32	83,49	79,03	-5,34	-10,17	
Glanbia	Airija	93,78	93,78	90,57	90,57	0,00	-3,42	
Kerry Agribusiness	Airija	94,92	94,95	94,95	94,95	0,00	0,03	
Campina	Olandija	85,84	89,05	87,42	87,42	0,00	1,84	
Friesland Coberco Dairy Foods	Olandija	85,04	93,09	85,15	85,35	0,24	0,36	
Arla Foods Sweden	Švedija	96,33	96,82	96,75	95,44	-1,35	-0,92	
Vidutinė kaina		93,29	97,40	94,50	90,98	-3,73	-2,48	
JAV ²		140,63	96,64	91,26	96,40	5,64	-31,45	
Naujoji Zelandija ¹		57,77	64,46	64,84	65,22	0,58	12,90	

Pastabos: standartinis 4,20% riebumas, 3,35% baltymų; bendras bakterinis užterštumas 24 tūkst./cm³, somatinių ląstelių skaičius 249 tūkst./cm³; metinis supirkimas – 350 tonų; 1 - vidutinė sezono kaina; 2 - III klasės, standartinis 4,20% riebumas, 3,35% baltymų; somatinių ląstelių skaičius 249 tūkst./cm³.

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltinis: LTO-Nederland

Pasaulinės kai kurių pieno produktų kainos 2005 05 16 - 06 12, Lt/kg*

Produktas	Vidutinė kaina	Savaitės pokytis, %	
		20 sav.	21 sav.
JAV CME, FOB			
		20 sav.	21 sav.
Sviestas, AA	CME	8,68	8,56
Sūris Cheddar tipo, blokais	CME	9,38	8,84
LPM, Centrinis ir Rytų regionas, FOB		5,89	5,91
NPM, Nacionalinis vid., FOB		8,04	8,08
Išrūgų milteliai, Centrinis regionas, FOB		1,58	1,60
Vakarų Europa, eksportui, FOB			
		21 sav.	23 sav.
Sviestas, 82% riebus		5,33	5,40
LPM		6,43	6,59
NPM		6,29	6,45
Lydytas sviestas		6,63	6,87
Išrūgų milteliai		1,98	2,03
Okeanijos valstybės, eksportui, FOB			
		21 sav.	23 sav.
Sviestas, 82% riebus		5,81	5,75
LPM		5,95	6,17
NPM		6,09	6,24
Sūris Cheddar tipo		7,73	7,92

Pastabos: NPM - nenugriebto pieno milteliai, LPM - nugriebto pieno milteliai

Šaltinis: USDA

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Bulvių, daržovių, vaisių ir uogų rinka

Lietuviškų bulvių realizacija baigiasi.

Birželio pirmoje pusėje buvo baigiamos realizuoti 2004 m. derliaus lietuviškos maistinės bulvės. Jų kainos išliko stabilios. Šiuo laikotarpiu nefasuotų bulvių pardavimo kaina augintojų ūkiuose ir prekinio paruošimo kooperatyvuose, priklausomai nuo frakcijos dydžio ir kokybės, svyravo nuo 350 Lt/t iki 600 Lt/t. Mažmeninėje prekyboje vyrauja įvežtos iš Olandijos ar Belgijos pernykščio derliaus bulvės bei šių metų derliaus bulvės iš Italijos. Lietuviškų ankstyvųjų bulvių derlius vėluoja ne tik dėl vėlesnio sodinimo, bet ir užsitęsusių šaltų orų. Todėl tikėtina, kad prekiniai ūkiai pirmąsias šviežias bulves pradės realizuoti tik pirmoje liepos dekaadoje.

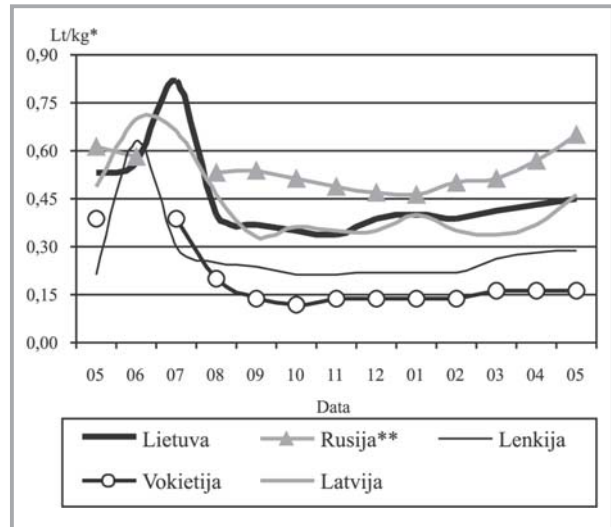
Labiausiai svyruoja ankstyvųjų daržovių kainos. Birželio pirmoje dekaadoje baigėsi 2004 m. derliaus **kopūstų** realizacija iš šaldymo kamerų bei buvo pradėti realizuoti naujojo derliaus kopūstai. Baigiamų realizuoti pernykščio derliaus kopūstų kaina siekė 1000 Lt/t. Pirmąją birželio savaitę prekiniuose ūkiuose šviežių kopūstų kaina siekė 2000 Lt/t, o antrąją – nukrito iki 1000-1500 Lt/t, priklausomai nuo tiekiamų kiekių ir kokybės. Trečiąją birželio savaitę turėtų prasidėti kiniškų kopūstų realizacija. Ankstyvųjų kopūstų kaina panaši kaip ir 2004 m. atitinkamu laikotarpiu, tačiau vėliau prasidėjusi masinė šių daržovių realizacija sumažino augintojų pajamas.

Baigiantis **burokėlių** atsargoms, prekiniuose ūkiuose produkcijos kaina svyravo nuo 400 iki 700 Lt/t priklausomai nuo kokybės.

Lietuviškų **svogūnų** realizacija eina į pabaigą. Jų kokybė sparčiai prastėja. Prekinio paruošimo nuostoliai siekia apie 30% produkcijos. Ekonominiu požiūriu, esant apie 300 Lt/t kainai, tokius svogūnus ruošti realizacijai neapsimoka, tačiau augintojai nori išlaikyti pozicijas rinkoje.

Analizuojamu laikotarpiu, priklausomai nuo tiekiamų kiekių ir kokybės, labai svyruoja žalumyninių daržovių kainos. **Svogūnų laiškų** supirkimo kaina iš

Bulvių vidutinės kainos (augintojų) Lietuvoje ir kaimyninėse valstybėse 2004 - 2005 m.

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą
** iki 04 12 mėn. kainos pateiktos Leningrado srityje, nuo 04 12 mėn. kainos Rusijoje

Šaltiniai: ŽŪMPRIS, ZMP, ZSRIR, ARIS

ūkių pirmoje birželio pusėje svyravo nuo 1500 iki 6000 Lt/t, o **salotų** – nuo 2000 iki 5000 Lt/t. Stabilesnės buvo **ridikėlių** – nuo 3500 iki 4000 Lt/t bei **krapų** – nuo 11 000 iki 12 000 Lt/t kainos.

2004 m. sumažėjo bulvių ir padidėjo daržovių importas į Lietuvą. 2004 m. į Lietuvą buvo importuota 2,9 tūkst. t bulvių. Lyginant su 2003 m., bulvių importas sumažėjo 15,8%. Tuo tarpu daržovių importas išaugo iki 50 055 t, arba 29%. Palyginti su 2003 m., pomidorų įvežta 2,3 karto (iš viso 14,5 tūkst. t), agurkų – 76% (3,4 tūkst. t), džiovintų ankštinių daržovių – 61% (3,2 tūkst. t) daugiau. Sumažėjo morkų, burokėlių ir kitų valgomųjų šakniavaisių importas. Jų įvežta 2,6 tūkst. t, arba 49% mažiau nei 2003 m. Konservuotų daržovių importuota 15% mažiau (iš viso 532 t).

Ypatingai daržovių importas išaugo laikotarpiu nuo 2004 m. gegužės iki gruodžio mėn. Palyginus su atitinkamu 2003 m. laikotarpiu, jis padidėjo 45%.

Bulvių kainos (augintojų) kai kuriose ES šalyse 2004 - 2005 m., Lt/t*

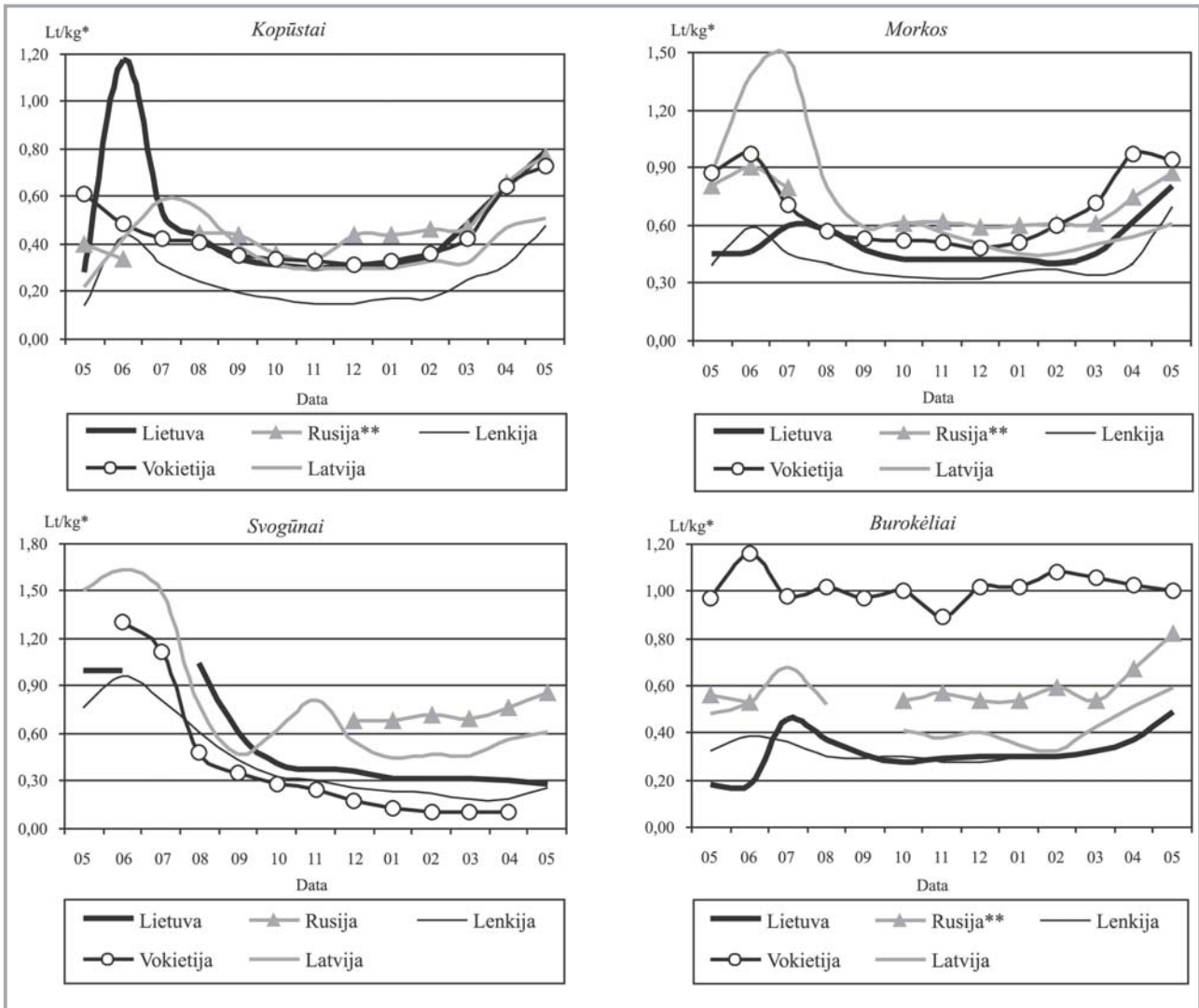
Data \ Valstybė	Lenkija	Vokietija	Belgija	Olandija	Prancūzija	Austrija	Danija	Jungtinė Karalystė
2005 01	220	143	83	150	167	190	348	427
2005 02	220	144	88	149	164	190	348	427
2005 03	260	165	103	160	197	219	348	441
2005 04	280	158	121	166	203	240	348	465
2004 04	220	387	552	319	586	598	638	799

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltiniai: ZSRIR, Europos Komisija

Daržovių vidutinės kainos (augintojų) Lietuvoje ir kaimyninėse valstybėse 2004 - 2005 m.

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

** iki 04 12 mėn. kainos pateiktos Leningrado srityje, nuo 04 12 mėn. kainos Rusijoje

Šaltiniai: ŽŪMPRIS, ZMP, ZSRIR, ARIS

Pomidorų įvežta 2,9 karto, agurkų – 2,1 karto, o džiovintų ankštinių daržovių – 90% daugiau. Bulvių importas šiuo periodu išaugo 3%, tačiau labiausiai (49%) sumažėjo šviežių ankštinių daržovių importas.

Bendroji daržovių importo vertė 2004 m. sudarė 144,0 mln., o bulvių – 2,8 mln. Lt. Vidutinė importuojamų bulvių kaina buvo 967 Lt/t. Lyginant su 2003 m., ji padidėjo 23%. Įvežamų daržovių tonas kaina nukrito vos 2% ir sudarė 2877 Lt/t.

2004 m. apie trečdalią visų importuotų daržovių sudarė pomidorai. Jų lyginamasis svoris daržovių importo struktūroje išaugo iki 29% (nuo 16% 2003 m.). Tuo tarpu kitų daržovių lyginamasis svoris sumažėjo. Labiausiai sumažėjo morkų, burokėlių ir kitų valgomųjų šakniavaisių lyginamasis svoris. 2003 m. jie sudarė 13% viso daržovių importo, o 2004 m. – tik 5%.

Daugiausia daržovių analizuojamuoju laikotarpiu buvo įvežta iš Nyderlandų – 20,8 tūkst. t (16,5%

Daržovių vidutinės pardavimo kainos Lietuvos šiltnamiuose 2005 05 16 - 06 12, Lt/kg (be PVM)

Daržovės	Data	20 sav.	21 sav.	22 sav.	23 sav.	Savaitės kainos pokytis, %
Agurkai trumpi		4,00-4,50	1,90-2,50	2,00-2,50	3,00-3,30	32,00-50,00
Agurkai ilgi		3,50	1,70-2,00	2,00	3,30	65,00
Pomidorai		5,20	3,50-5,00	2,60	3,30	26,92
Salotos		8,80	4,50	4,50	4,50	0,00
Petražolės lapinės		14,40	14,40	14,40	14,40	0,00

Šaltinis: ŽŪMPRIS

daugiau nei 2003 m.). Kitos stambesnės įvežančios daržoves šalys buvo: Lenkija (9,8 tūkst. t), Ispanija (6,5 tūkst. t) bei Rusija (4,9 tūkst. t). Palyginti su 2003 m., importas iš Ispanijos išaugo 3 kartus, Lenkijos – 22%, o iš Rusijos – 36%.

Kraskmolo kvotos bus peržiūrėtos 2007 m. vasarą. Lietuva siekia kraskmolo kvotą padidinti nuo 1211 iki 4855 t. Didesnės kraskmolo kvotos taip pat siekia ir Lenkija. ES komisarė Marianna Fischer Boel sutiko padaryti išimtį ir peržiūrėti kvotų paskirstymą po dviejų metų. Į Lietuvos prašymą padidinti kraskmolo kvotą po metų nebuvo atsižvelgta. Lietuvos prašymą paskubinti kraskmolo kvotos perskirstymą palaikė Italija, Prancūzija, Slovakija ir Slovėnija. Tuo tarpu Danija mano, kad reikėtų peržiūrėti iš esmės bulvių kraskmolo kvotų paskirstymą, o ne daryti nuolaidas atskiroms šalims. Kraskmolo klausimas bus peržiūrimas 2007 m. vasarą.

ES bulvių pasėlių plotai ir derlius gali sumažėti. ES rinkose pernykščio derliaus bulvių paklausa ir kainos mažėja, tačiau ir ankstyvųjų bulvių derliaus realizacija dar neišsibėgėja.

Šiaurės Vakarų Europos šalyse užsitęsęs šaltiems ir lietingiems orams, bulvių rinkos analitikai iš naujo vertina būsimą 2005 m. derlių. Sumažėjęs 7,1% olandiškų sėklinių bulvių eksportas bei mažesnė vokiškų ir belgiškų sėklinių bulvių paklausa, lyginant su 2003/04 m., leidžia daryti prielaidą apie galimą bulvių pasėlių plotų sumažėjimą. ES-15 šalyse planuojamas vidutinis 4,4% bulvių pasėlių plotų sumažėjimas. Remiantis atskirų šalių bulvių augintojų apklausomis Vokietijoje, Žemutinės Saksonijos žemėje

bulvių pasėlių plotai gali sumažėti 10%, Nyderlanduose ir Lenkijoje – 5%, Prancūzijoje – 3%, Ispanijoje – 2,8%. ES-15 šalyse maistinių ir sėklinių bulvių derlius, lyginant su 2004 m., gali sumažėti daugiau kaip 7%, 2004/05 m. ES-5 šalyse vidutinė bulvių kaina gali pakilti iki 80 EUR/t (276 Lt/t), lyginant su 62 EUR/t (214 Lt/t) 2004/05 m.

Lenkijoje prognozuojamas 8% mažesnis bulvių derlingumas. Lenkų ekspertai prognozuoja, kad 2005 m. bulvių pasėlių plotai turėtų sumažėti 5%, nes išauginamas bulvių derlius dar viršija rinkos imlumą ir suvartojimo reikmes. Esant vidutinėms augimo sąlygoms, 2005 m. bulvių derlingumas galėtų sudaryti apie 19 t/ha (lyginant su 19,6 t/ha 2004 m. ir 23,1 t/ha 2003 m.). Sumažinus pasėlių plotus ir esant tokiam vidutiniam derlingumui, bulvių derlius Lenkijoje sumažėtų 8% – iki 12,9 mln. t, lyginant su 14 mln. t 2004 m. Po įstojimo į ES, dėl didesnių tiesioginių išmokų, dalis bulvių augintojų tradiciniuose bulvininkystės regionuose turėtų pereiti prie grūdų ar aliejinių kultūrų auginimo.

Priešingai negu kitose Europos šalyse, 2004 m. Lenkijoje bulvininkystė tapo pelningesne šaka. Dauguma bulvių perdirbimo įmonių pasiekė europinius standartus. Tikimasi, kad artimiausiais metais ES kraskmolo rinkos režimas ir paramos lygis užtikrins sektoriaus stabilumą.

Nors bendras bulvių sunaudojimas mažėja, bulvių suvartojimas maistui išlieka didelis. Pagal bulvių suvartojimą vienam gyventojui ES, Lenkija atsilieka tik nuo Latvijos. Prognozuojama, kad 2004/05 derliaus metais bulvių suvartojimas vienam gyventojui turėtų sudaryti apie 129 kg.

tęsinys 22 psl.

Planuojamas maistinių ir sėklinių bulvių plotas, derlingumas, derlius ir kaina ES-15 2005 m.

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Pokytis, % 2004-2005p	2005p
ES-5								
Plotas, tūkst. ha	712,1	694,3	662,8	659,8	635,1	657,7	-5,1	624,1
Derlingumas, t/ha	41,9	43,5	41,3	43,7	40,6	46,4	-2,2	45,4
Derlius, tūkst. t	29 814,6	30 215,7	27 362,8	28 833,7	25 755,7	30 548,8	-7,3	28 312,8
ES-5 vidutinė kaina, Lt/t	60,3	85,8	123,6	69,9	153,9	62,0p		75,0
ES-10								
Plotas, tūkst. ha	429,1	404,3	382,6	383,5	359,9	359,0	-4,3	343,4
Derlingumas, t/ha	23,5	23,4	23,9	24,0	23,2	24,9	-1,2	24,6
Derlius, tūkst. t	10 087,1	9 473,2	9 133,2	9 204,0	8 339,5	8 943,6	-5,5	8 452,1
ES-15								
Plotas, tūkst. ha	1 141,2	1 098,6	1 045,4	1 043,3	995,0	1 016,7	-4,8	967,5
Derlingumas, t/ha	35,0	36,1	34,9	36,5	34,3	38,8	-2,1	38,0
Derlius, tūkst. t	39 901,7	39 688,9	36 496,0	38 037,7	34 095,2	39 492,4	-6,9	36 764,9

p - prognozė

Šaltinis: Agra Europe

Bulvių ir daržovių pardavimo kainos Lietuvos prekinuose ūkiuose 2005 05 23 - 06 19, Lt/kg (be PVM)*

Daršovės	Data	21 sav.		22 sav.		23 sav.		24 sav.		Savaitės pokytis, %	
		Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.
Bulvės		0,35	0,60	0,35	0,60	0,35	0,70	0,35	0,60	0,00	-14,29
Fasuotos bulvės		0,46	0,58	0,46	0,58	0,46	0,58	0,46	0,58	0,00	0,00
Burokėliai		0,50	0,70	0,50	0,80	0,60	0,70	0,40	0,70	-33,33	0,00
Svogūnai		0,20	0,35	0,25	0,35	0,25	0,35	0,29	0,35	16,00	0,00
Kopūstai		0,70	1,00	-	1,00	-	1,00	-	-	-	-
Švieži kopūstai		-	-	-	-	-	2,00	1,00	1,50	-50,00	-25,00
Salierai		0,85	0,90	0,85	0,90	0,85	0,90	0,85	0,90	0,00	0,00
Ridikėliai		-	-	-	5,00	-	3,50	3,50	4,00	0,00	14,29
Svogūnų laiškai		5,00	6,50	2,50	6,50	1,50	6,00	1,50	6,00	0,00	0,00
Rūgštinės		-	2,00	1,50	2,00	-	2,00	-	2,00	-	0,00
Salotos		-	4,50	-	3,50	4,00	5,00	2,00	5,00	-50,00	0,00
Krapai		-	-	-	-	11,00	12,00	11,00	12,00	0,00	0,00

* kainą lemia kokybė, prekinis paruošimas, pateikiamos produkcijos kiekiai, transporto išlaidos

Šaltinis: LDAA

Bulvių, daržovių, vaisių ir uogų kainos Lenkijos didmeninės prekybos bazėse 2005 05 08-09, Lt/kg*

Vietovė		Broniškė		Kielcai		Poznanė		Sandomierz		Vroclavas	
Daržovės, vaisiai		Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.
Bulvės		0,36	0,44	0,42	0,44	0,42	0,47	0,34	0,42	0,34	0,38
Šviežios bulvės		1,02	2,12	1,27	1,53	0,85	1,27	0,93	1,27	-	-
Burokėliai		0,51	0,68	0,68	0,93	0,34	0,38	0,34	0,42	0,34	0,51
Švieži burokėliai		0,85	1,53	1,10	1,36	-	-	-	-	-	-
Morkos		1,19	1,87	1,61	1,78	1,53	1,70	-	-	0,68	0,85
Šviežios morkos***		1,36	1,87	1,44	1,87	1,27	1,36	1,19	1,27	-	-
Svogūnai		0,34	0,51	0,32	0,41	0,23	0,27	0,21	0,34	0,17	0,21
Švieži svogūnai		1,87	2,54	-	-	-	-	-	-	1,53	1,70
Gūžiniai kopūstai		0,68	1,02	0,85	1,10	0,81	0,85	0,76	0,85	1,02	1,10
Švieži gūžiniai kopūstai**		1,02	1,70	1,02	1,44	0,85	0,93	0,68	1,19	1,02	1,10
Kiniški kopūstai		2,12	2,54	-	-	1,70**	2,12**	-	-	-	-
Žiediniai kopūstai**		1,36	1,87	0,85	1,44	1,27	1,70	0,85	1,10	1,53	1,70
Agurkai (ilgi)		-	-	1,10	1,41	-	-	1,27	1,44	1,27	1,53
Agurkai (trumpi)		-	-	2,12	2,54	1,27	1,44	-	-	1,27	1,53
Pomidorai		3,65	4,07	2,97	3,53	2,97	3,39	2,59	3,14	3,05	3,73
Porai		2,12	2,97	2,12	2,97	1,53	1,87	-	-	1,19	1,36
Salierai		1,70	2,54	2,54	2,97	2,04	2,37	1,27	1,36	1,70	2,04
Salotos**		0,59	0,85	0,55	0,76	0,49	0,64	0,34	0,51	0,51	0,68
Desertiniai obuoliai	<i>Gala</i>	0,93	1,41	1,02	1,41	1,36	1,42	-	-	1,13	1,41
	<i>Ligol</i>	1,13	1,58	1,13	1,58	1,25	1,53	1,19	1,36	1,13	1,53
	<i>Lobo</i>	0,85	1,13	1,02	1,36	1,36	1,53	-	-	1,02	1,41
	<i>Šampion</i>	0,85	1,41	0,85	1,41	1,25	1,42	0,93	1,02	1,13	1,41
Braškės		2,97	5,09	2,12	2,97	3,82	4,24	2,12	2,97	-	-
Trešnės		2,54	3,39	-	-	3,82	4,24	2,12	2,97	-	-

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltinis: ZSRIR

** vnt. kaina

*** ryšulėlis

Užsienio prekybos perteklius bulvėmis ir bulvių produktais nukrito nuo 50,5 mln. EUR (174,3 mln. Lt) 2003/04 m iki 8 mln. EUR (27,6 mln. Lt) 2004/05 m. Po įstojimo į ES atsivėrus sienoms, labai padidėjo bulvių krakmolo importas į Lenkiją. Tuo pačiu padidėjo ir lenkiškų bulvių produktų eksportas, tačiau sumažėjo eksportuojamų produktų kainos. 2004/05 m. bulvių importo vertė išaugo 37 mln. EUR (127,7 mln. Lt), iki 95 mln. EUR (328 mln. Lt), o eksporto vertė sumažėjo 5 mln. EUR (17,3 mln. Lt), iki 103 mln. EUR (355,6 mln. Lt).

Padidėjo Nyderlandų vaisių ir daržovių eksportas. 2004 m. Nyderlandai eksportavo 3,032 mln. t vaisių ir daržovių, t.y. 4% daugiau negu 2003 m. Tačiau eksportuotos produkcijos vertė sumažėjo 6%, iki 3,57 mlrd. eurų (12,33 mlrd. Lt).

„Vaisinių“ daržovių, tokių kaip kekiniai pomidorai (21%) ir kitų dėka, bendras daržovių eksportas išaugo 3%, tačiau sumažėjo baltagūžių kopūstų, morkų, pievagrybių, porų, gelteklių ir salierų eksportas.

Didžiausią daržovių eksporto dalį (2004 m. – 29%, arba 791 tūkst. t) sudarė svogūnai. Nežiūrint eksporto apimčių padidėjimo, jis nebuvo adekvatus plotų ir derliaus padidėjimui. Tik palyginti maža dalis svogūnų pateko į Vakarų Europos rinką. Maždaug

ketvirtadalis svogūnų buvo eksportuota į Afriką (192 tūkst. t), o apie 14% – į Rusiją (113 tūkst. t).

Nepaliaujamai didėja olandiškų pomidorų eksportas. Priežastis – nuolatos didėjančios kekinė pomidorų eksporto, kuris 2004 m. išaugo 21%, iki 403,2 tūkst. t, apimtys. Kekinių pomidorų eksportas sudarė 66% viso pomidorų eksporto. Beveik pusė (46%) pomidorų išvežama į Vokietiją, tame tarpe kekinė – net 56%.

Labai padidėjus morkų derliui tiek Olandijoje, tiek daugelyje Europos valstybių, morkų eksporto apimtys sumažėjo 12%, todėl dalis produkcijos liko neparduota. Baltagūžių kopūstų eksporto sumažėjimą 31% lėmė Rusijos rinkos praradimas.

Bendras vaisių eksportas išaugo 16%. Tiek pat išaugo ir obuolių eksportas – iki 154,5 tūkst. t. Nors obuolių eksportas į Rusiją sumažėjo 14%, tačiau eksportas į Prancūziją išaugo tris kartus. Kriaušių eksportas padidėjo 17% (dėl rekordinio 2004 m. derliaus ir *Conference* kriaušių rinkų išlaikymo Rytų Europoje). Tiek pat padidėjo ir braškių eksportas. Priežastis – beveik padvigubėjęs olandiškų braškių išvežimas į Prancūziją.

Pagal ŽŪMPRIS, LDAA, Agra Europe ir kitus šaltinius parengė Z. Cironkienė ir D. Reipienė, tel.: (8-37) 397449

Olandijos vaisių ir daržovių eksportas, t

	2001	2002	2003	Pokytis, % 2003-2004	2004
Šviežios daržovės, iš viso	2 465 309	2 464 312	2 655 279	2,5	2 722 474
Svogūnai	707 101	665 056	769 488	2,8	791 358
Pomidorai iš viso	494 996	503 930	541 329	12,1	606 648
palaidi	199 012	190 666	183 233	-2,9	177 946
kekiniai	272 582	289 538	333 181	21,0	403 222
vyšniniai	23 401	20 999	20 854	-8,8	19 014
Salotiniai agurkai	317 070	331 922	324 021	4,3	337 955
Paprika	264 423	269 950	272 333	3,8	282 682
Morkos	193 523	181 878	200 570	-11,7	177 045
Pievagrybiai	84 221	89 463	94 134	4,1	97 975
Briuselio kopūstai	51 093	48 138	50 232	12,8	56 678
Baltagūžiai kopūstai	69 244	64 685	71 078	-30,8	49 152
Švieži vaisiai, iš viso	277 302	276 256	266 716	16,2	309 950
Obuoliai iš viso	155 990	177 005	133 553	15,7	154 478
Jonagold	51 216	40 220	46 033	-12,5	40 286
Elstar	25 083	28 724	21 148	32,0	27 927
perdirbimui	27 253	46 397	20 737	40,1	29 053
Kriaušės iš viso	107 587	83 715	117 388	16,7	137 028
Conference	85 449	61 021	93 912	17,7	110 562
Braškės	12 545	14 069	13 968	17,3	16 388
Šviežios daržovės ir vaisiai, iš viso	2 742 611	2 740 568	2 921 995	3,8	3 032 424

Šaltinis: Olandijos daržovių ir vaisių kokybės kontrolės biuras

Ekologiškų produktų rinka

ES ekologiškų produktų paklausa auga. ES šalyse ekologiškų produktų paklausa labai didėja, ypač ekologiškų vaisių ir daržovių. Ekologiškų produktų apyvarta 2004 m., lyginant su 2003 m., padidėjo 10-15%. Nors paklausa pastoviai auga, tačiau realizuojant kai kuriuos produktus iškyla problemų. Pašariniai ir maistiniai grūdai, pienas, jautiena, avienna bei kiauliena ne visada realizuojami kaip ekologiški – jie parduodami įprastinių produktų kainomis.

Tačiau kai kuriose ES šalyse ekologiškų produktų trūksta, pavyzdžiui, Ispanijoje – pieno ir kiaušinių, Prancūzijoje – paukštienos ir kiaušinių, Graikijoje – bulvių, vaisių ir pieno produktų, kai kuriose naujosiose ES šalyse – vaisių, daržovių bei pieno produktų.

Ekologiškų produktų kainos ES mažėja. Ekologiškų produktų kainos ES mažėja, kadangi didėja ekologiškų produktų apimtys rinkoje, darosi populiariau taikyti kainų nuolaidų sistemą ekologiškiems produktams. Ekologiškų produktų gamintojų kainos ES didėja. Ekologiškų produktų perdirbimo įmonės ES gauna didesnę pelną, nes palankesnėmis sąlygomis gali įsigyti žaliavų iš Rytų Europos. Perdirbti ekologiški produktai eksportuojami į naująsias ES šalis, kol jose nėra suformuota ekologiškų produktų rinkos struktūra bei mažai yra ekologiškų produktų perdirbimo įmonių.

Ekologiškų produktų realizacijos vietos. Vokietijoje atliktos vartotojų apklausos duomenimis, 31% respondentų norėtų įsigyti ekologiškų produktų sveiko maisto bei ekologiškų produktų parduotuvėse, mažmeninės prekybos centruose – 29%, ūkiuose ir

mugėse – 16%, kepyklose ir kitose specializuotose parduotuvėse – 7%.

Lietuvoje 2004 m. atliktas ekologiškų produktų vartotojų apklausa parodė, kad 66% respondentų norėtų įsigyti ekologiškų produktų prekybos centruose, sveiko maisto parduotuvėse – 47%, tiesiogiai ūkiuose – 29%, turgavietėse – 26%.

Turgavietėse realizuojamos praėjusių metų derliaus ekologiškos daržovės. Lietuvos mažmeninės prekybos centruose galima buvo rasti gegužės mėn. tik importuotų ekologiškų vaisių ir daržovių. Turgavietėse parduodamos daugiausia dar praėjusių metų derliaus šviežios ekologiškos daržovės. Čia galima rasti naujo derliaus tik krapų, salotų, rūgštynių. Ekologiškų grūdų produktų asortimentas ir kainos mažmeninės prekybos centruose bei turgavietėse išlieka stabilios. 2005 m. gegužės mėn. ekologiškos kvietinės kruopos mažmeninės prekybos centruose kainavo 1,49 Lt/kg, griekiai – 2,74 Lt/kg, miežinės kruopos – 2,24 Lt/kg, kvietiniai miltai – 1,45 Lt/kg, žirniai – 1,19 Lt/kg.

Šių metų gegužės mėn., lyginant su balandžio mėn., ekologiškų bulvių kaina turgavietėse sumažėjo 11%, svogūnų – 50%, burokėlių kaina išliko stabili, o ekologiškos morkos pabrango 25%. Ekologiškos bulvės turgavietėse buvo brangesnės nei įprastinės 38%, svogūnai – 25%, o ekologiškų morkų bei burokėlių galima buvo įsigyti įprastinio produkto kaina.

Pagal ŽŪMPRIS, ZMP ir kitus šaltinius parengė V. Rutkoviėnė, G. Abraitytė, tel.: (8-37) 752202

Kai kurių ekologiškų daržovių kainos Lietuvos turgavietėse 2005 m. gegužės mėn.

	Bulvės	Morkos	Burokėliai	Svogūnai
Kaina, Lt/kg	0,90	1,50	0,80	1,00
Kainos skirtumas, lyginant su įprastinės gamybos produkto kaina, %	38	0	0	25

Šaltinis: ŽŪMPRIS

Ekologiškų bulvių, obuolių ir kai kurių daržovių pardavimo kainos Vokietijos ūkiuose 2003 - 2005 m. gegužės mėn., Lt/kg* (be PVM)

	Tiesiogiai parduodant vartotojams			Mažmeninės prekybos centrams			Didmeninės prekybos centrams		
	2003 m.	2004 m.	2005 m.	2003 m.	2004 m.	2005 m.	2003 m.	2004 m.	2005 m.
Kopūstai	4,70	4,70	4,70	5,08	3,18	3,28	4,14	2,04	2,59
Morkos (neplautos)	4,44	3,97	4,29	2,52	2,97	2,69	1,93	2,49	2,24
Burokėliai	4,70	4,52	4,58	3,42	2,80	3,25	2,59	2,07	-
Šakniniai salierai	5,45	5,39	5,37	3,59	3,80	3,25	2,45	2,69	2,28
Svogūnai	5,19	4,23	4,41	3,18	2,69	2,59	-	-	1,93
Bulvės	3,97	2,99	3,05	2,62**	2,31**	2,04**	2,11**	1,97**	1,69**
Obuoliai	8,50	7,77	7,31	6,11	5,49	5,18	4,25	3,00	3,28

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

** 2-5 kg pakuotėje

Šaltinis: ZMP

**Kai kurių ekologiškų daržovių vidutinės kainos Vokietijos mažmeninės prekybos centruose
2004 - 2005 m. gegužės mėn., Lt***

	Agurkai, vnt.		Paprika, kg		Svogūnai, kg		Bulvės (2-2,5 kg pakuotėje), kg	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005
Kaina, Lt	4,70	4,32	22,20	21,86	5,87	5,46	4,32	3,63
Kainos skirtumas, lyginant su įprastinės gamybos produkto kaina, %	135	89	87	102	85	88	47	53

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltinis: ZMP

**Ekologiško pieno ir kai kurių pieno produktų vidutinės kainos Vokietijos mažmeninės prekybos centruose
2004 - 2005 m. I ketvirtyje, Lt***

	Kaina, Lt		Kainos skirtumas, %
	2004	2005	
Pienas (3,5% riebumo, popierinėje pakuotėje), l	3,07	3,11	1,3
Sviestas, 250g	5,21	5,14	0,9
Natūralus jogurtas (1,9-3,5% riebumo), 150 g	0,97	1,04	6,1

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltinis: ZMP

Ekologiškų maistinių grūdų pardavimo kainos Vokietijos ūkiuose 2003 - 2005 m. gegužės mėn., Lt/t* (be PVM)

	Tiesiogiai parduodant vartotojui**			Mažmeninės prekybos centrams***			Didmeninės prekybos centrams***		
	2003 m.	2004 m.	2005 m.	2003 m.	2004 m.	2005 m.	2003 m.	2004 m.	2005 m.
Rugiai	3117,8	3103,4	3117,8	2002,6	2002,6	1968,1	863,2	897,7	483,4
Kviečiai	2879,5	3103,4	3117,8	2071,7	2106,2	2002,6	1070,4	932,3	794,1

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltinis: ZMP

** 1 kg pakuotėje, *** 25 kg pakuotėje

Šaltinių sutrumpinimai

AMA	– Agrarmarkt Austria, Austrija
ARIS	– Agrarnaja Rynočnaja Informacionaja Sistema, Rusija
EKI	– Eesti Konjunkturiinstituut, Estija
IKAR	– Institut Konjunktury Agrarnovo Rynka, Rusija
LDAA	– Lietuvos daržovių augintojų asociacija
LIFFE	– London International Financial Future Exchange, D. Britanija
LVAEI	– Latvijas Valsts Agraras Ekonomikas Instituts, Latvija
LŽI	– Lietuvos žemdirbystės institutas
LŽŪKT	– Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba
LŽŪMPRRA	– Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra
MD	– Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
STD	– Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos vyriausybės
VMVT	– Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba
ZMP	– Zentrale Markt- und Preisberichtsstelle, Vokietija
ZSRIR	– Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej, Lenkija
ŽŪIKVC	– VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras
ŽŪM	– Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija
ŽŪMPRIS	– Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinė sistema
USDA	– United States Department of Agriculture, JAV

Kopijavimas ar publikavimas viso leidinio ar jo dalies, be raštiško leidėjo sutikimo, yra draudžiamas.

© “Agro RINKA”

Leidėjas: VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras

V. Kudirkos g. 18, Vilnius,

Tel. (8-5) 266 06 01

Redakcinė kolegija, tel.: (8-5) 266 06 02, (8-37) 397094, 266 06 14

El. paštas: agrorinka@vic.lt

<http://www.vic.lt/ris>

Tiražas 2500 egz.

Maketavo R. Berūkštienė

Spausdino UAB “Lodvila”

Saltoniškių g. 29/3, Vilnius, tel.: (8-5) 2790111